

Verslag openbare vergadering algemeen bestuur Waterschap Limburg van woensdag 12 juli 2023

AB-voorstel 2023, nummer 75.2

Vergaderlocatie: Roerzaal, <https://www.youtube.com/watch?v=FLVMLJRbtsg>

Aanwezig:

Mevrouw M.J. Hilders, vertegenwoordiger van de fractie AWP voor water, klimaat en natuur

De heren C.J.C. Driessen (vanaf agendapunt 1.3), M.J.L. Goossen (t/m agendapunt 1.2), L.J.M. Lacroix, D.H.A.J. van Mierlo, J.H.G. van der Staak, H.P.J. Vermeulen en C.T.G. Wolfhagen, vertegenwoordigers van de fractie BBB+

Mevrouw P.T.G.J. Beeren-Adriaans en de heren J.P.C. Achten, A.M. Berger, G.M. Noteborn en A.M. Melskens, vertegenwoordigers van de fractie LV50

Mevrouw A.M.W.M. Hanssen en de heer A.A.M. Haagen, vertegenwoordigers van de fractie Partij voor de Dieren

Mevrouw J.S.E. Van Wersch en de heren J.M. Bax, E.H.S. Beckers, G.J.C. Bongers, M.A.M. Breugelmans, H.A.P.P. Lanckohr, H.G.H.M. Quaadvlieg, W.H.M. Steeghs en J.H.G.M. Teeuwen, vertegenwoordigers van de fractie Waterbelang Limburg

De dames I. Erkens, R.A. Kaanen en F.P.J. Verheij-Péters en de heren P.C.M. Freij en A.A.A. Jansen, vertegenwoordigers van de fractie Water NATUURLijk

Voorzitter: de heer L.H.J. Verheijen, waarnemend dijkgraaf

Secretaris-directeur: de heer E.J.M. Keulers

Tevens aanwezig:

In verband met toelating en beëdiging als burgercommissielid (agendapunt 5.5):

- De heer M. Voesten, AWP voor water, klimaat en natuur
- Mevrouw J. Hesens-Slots, BBB+
- Mevrouw C. Hermans, Partij voor de Dieren
- Mevrouw N. Laeven, Partij voor de Dieren
- De heer L. Haegens, Water NATUURLijk
- De heer S. Tielen, Water NATUURLijk
- De heer J. Münten, Waterbelang Limburg
- Mevrouw M. Mertschuweit, Waterbelang Limburg
- De heer T. Embregts, LV50
- Mevrouw L. Jacobs, LV50

Afwezig:

de heren M.M.G.M. Richter (LV50) en B.A.J. Hoedemakers (Waterbelang Limburg)

Verslaglegging: Notuleerservice Nederland

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
1	ALGEMEEN	
1.1	Opening, mededelingen en vaststelling agenda De <u>voorzitter</u>, de heer <u>Verheijen</u>, opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom. Hij stelt voor om agendapunt 5.5, inzake de bemensing van de adviescommissies in verband met de aanwezigheid van de burgercommissieleden te behandelen na agendapunt 1.5. Hiermee wordt ingestemd. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, vraagt of agendapunt 5.1 jaarverslag/jaarrekening 2022 en 5.2 voorjaarsrapportage 2023 gezamenlijk kunnen worden behandeld. De <u>voorzitter</u> antwoordt dat hiertegen geen bedenkingen bestaan. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, merkt op dat op de agenda de besluiten ontbreken die het dagelijks bestuur heeft genomen. Er wordt voorgesteld deze besluiten elke keer aan de agenda toe te voegen. De <u>voorzitter</u> legt uit dat anderszins kennis kan worden genomen van de besluiten van het dagelijks bestuur. Het is niet de bedoeling deze actief in het AB te bespreken. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, heeft in de krant gelezen dat de heer Breugelmans locodijkgraaf is. Hierover is geen enkel besluit gezien. Dat soort dingen worden graag tijdig vernomen. De <u>voorzitter</u> zegt dat voor het presidium de procedure met betrekking tot de openbare besluitenlijsten van het dagelijks bestuur zal worden geagendeerd. Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, mevrouw <u>Erkens</u>, heeft in de vorige vergadering een vraag gesteld, welke schriftelijk is beantwoord. Zij wil hier graag op reageren, maar het punt staat niet op de agenda. Zij vraagt wanneer dit ter sprake worden gebracht? De <u>voorzitter</u> legt uit dat dit in de rondvraag kan. De <u>voorzitter</u> deelt tenslotte mee dat bericht van verhindering is ontvangen van de heren Richter en Hoedemakers.	Met inachtneming van de voorgestelde gewijzigde volgorde van behandeling, wordt de agenda vastgesteld.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
1.2	Afscheid AB-lid M.J.L. (Math) Goossen De <u>voorzitter</u> vertelt dat de heer Goossen zal vertrekken na drieënhalve maand lid van het algemeen bestuur te zijn geweest. Hij was fractievoorzitter namens de nieuwe fractie BBB+. Er is deelgenomen aan de diverse gesprekken om te komen tot een coalitie en de aanwijzing van een waarnemend dijkgraaf voor de komende tijd. Wat dat betreft was het wel een vuurdoop, maar hij is geroepen tot een hoger orgaan, namelijk de Eerste Kamer. De bijdragen van de heer Goossen zullen worden gemist, want deze zijn opgevallen in de afgelopen periode. Er was een constructieve, rustige maar duidelijke bijdrage op alle onderwerpen. Hiervoor wordt de heer Goossen bedankt. Er worden een fles wijn en bloemen aangeboden. Fractie <u>BBB+</u>, de heer <u>Goossen</u>, bedankt voor de mooie woorden. Er zal inderdaad afscheid worden genomen van het algemeen bestuur. De heer Driessen zal de stoel overnemen. In de afgelopen drieënhalve maand is er van alles gebeurd wat binnen het waterschap niet wordt verwacht. De fractie BBB+ kwam onverwacht als grootste uit de verkiezingen en dat is iets om trots op te zijn. De collega's binnen de fractie worden bedankt voor de ondersteuning bij het schrijven van het bestuursprogramma, de concepten en dergelijke. Ook de andere collega's worden bedankt voor de prettige samenwerking. Ondanks het feit dat er soms meningsverschillen waren, was er in de onderhandelingen altijd veel respect voor elkaar. Het wordt zeer op prijs gesteld dat te hebben mogen meemaken binnen de organisatie. Van een kant is het jammer om weg te gaan, maar van de andere kant wacht er iets anders wat van een iets andere orde is. Iedereen wordt hartelijk bedankt voor de samenwerking. Hij spreekt de verwachting uit dat met het nieuwe dagelijks bestuur en de waarnemend voorzitter een goede uitvoering zal worden gegeven aan het nieuwe bestuursprogramma.	
1.3	Onderzoek geloofsbrieven, besluitvorming over toelating en beëdiging van nieuw AB-lid C.J.C. (Cor) Driessen (AB-voorstel 2023, nummer 60) Voorstel:	Conform voorstel wordt besloten tot toelating van de heer Cor Driessen als lid van het algemeen bestuur.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
1.3.A	conform het bepaalde ter zake in de Waterschapswet op basis van het onderzoek van de geloofsbrieven van de heer C.J.C. (Cor) Driessen een besluit nemen over de toelating van betrokkene als lid van het algemeen bestuur van Waterschap Limburg. De <u>voorzitter</u> vermeldt dat de heer Driessen zijn geloofsbrieven heeft afgegeven. De Commissie Integriteit heeft de door de heer Driessen ingediende bescheiden gecontroleerd en constateert dat alle benodigde bescheiden op de juiste wijze zijn aangeleverd en dat betrokkene voldoet aan alle gestelde eisen. De Commissie Integriteit adviseert om de heer Driessen toe te laten als lid van het algemeen bestuur. De heer Driessen wordt verzocht naar voren te komen. De <u>voorzitter</u> leest de tekst van de eed voor: <i>Ik zweer dat ik, om tot lid van het algemeen bestuur te worden gekozen of benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd.</i> <i>Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.</i> <i>Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het algemeen bestuur naar eer en geweten zal vervullen.</i> De heer <u>Driessen</u> legt de eed af: <i>Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.</i> De <u>voorzitter</u> feliciteert de heer Driessen. Er volgt een applaus. Vervanging AB-lid Waterschapsbedrijf Limburg Voorstel de heer C.J.C. (Cor) Driessen aanwijzen als lid van het algemeen bestuur van Waterschapsbedrijf Limburg in de plaats van de heer J.H.G. (Jan) van der Staak.	Conform voorstel besloten.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
1.4 1.4.1	Spreekrecht toehoorders <i>Inspreker 1: Wilma Peeters namens Stichting Natuurlijk Geuldal. Het onderwerp betreft agendapunt 4.1: Bestuursprogramma 2023-2027 'Balanceren met lef'.</i> <i>Vanwege de lengte lees ik alleen de vetgedrukte delen voor. De volledige tekst is beschikbaar in iBabs.</i> <i>Uw Bestuursprogramma 2023-2027 begint met de uitspraak op bladzijde 2: 'Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 en het Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 zijn leidend. Ze vormen de basis voor het te voeren beleid en de wijze waarop we beheer en uitvoering in deze bestuursperiode oppakken.'</i> <i>SNG vindt dit een goed uitgangspunt maar daarna lijken het slechts vrijblijvende mooie woorden. Want wat zijn mooie woorden waard wanneer ze niet worden verankerd in regelgeving zodat het toetsbaar wordt?</i> 1. <i>Op pagina 2 staat: 'Het Waterbeheerprogramma 2022-2027 en het Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 zijn dus leidend.</i> - <i>SNG vraagt u: worden deze 2 programma's ook voor het Waterschap Limburg gezien als beleidsdocumenten waaraan aanvragen watervergunningen getoetst worden?</i> <i>Voor zowel aanvrager als belanghebbenden is het van belang dat de door het Waterschap Limburg afgegeven vergunningen eenvoudig te vinden zijn door ze te publiceren op de daarvoor bestemde kanalen.</i> - <i>SNG vraagt u om bij het afgeven van een vergunning, de onderbouwde vergunning te publiceren op het omgevingsloket.</i> 2. <i>Op pagina 5 onder: 'In balans: veiligheid en leefbaarheid' staat: 'Waterveiligheid in het primaire en secundaire watersysteem heeft daarbij de hoogste prioriteit'.</i> <i>Soms is een vergunning nodig, in andere gevallen een meldingsplicht.</i>	Voor kennisgeving aangenomen.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	- SNG vraagt u: bent u bereid bij een vergunningaanvraag deze informatie, dus ook de melding die onder vermeldingsplicht valt, in het omgevingsloket op te nemen zodat belanghebbenden deze kunnen vinden? 3. Beekdalbescherming, uit het Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 heeft een hoge prioriteit. Voor het Beekdal vindt SNG geen regels in de keur en in de legger opgenomen. - SNG vraagt u: bent u bereid daarvoor wel regels op te nemen overeenkomstig het Provinciaal Waterprogramma dan wel ernaar te verwijzen als regelgeving die ook geldt voor het Waterschap Limburg? 4. Uw Waterbeheerprogramma 2022-2027 bladzijde 67 onder 5.3.2: 'We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting'. - SNG vraagt u of naast beekdalbescherming tegen wateroverlast en droogte ook actief ingezet wordt op, waar nodig, een aangepaste natuurlijke inrichting van het beekdalgebied waarbij duidelijk beleid gevoerd wordt om geen 'gebouwen' dan wel 'gebouwen zijnde geen gebouw' toe te laten zodat die natuurlijke inrichting dan ook ten volle uitgevoerd wordt. 5. Bijlage kaart 5 Waterkwaliteit en ecologie waarop aangegeven: 'proefregio met integrale beekdalontwikkeling.' - SNG vraagt u om het, in het Provinciaal Waterprogramma als groot belang beschreven Beekdal, ook als primair watersysteem in uw beleid op te nemen met de bijbehorende regels en als zodanig de beekdalbeschermingsregels bij vergunningaanvragen te toetsen. In het verleden werden afgiften van watervergunningen niet	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>getoetst aan het Provinciaal Waterprogramma (beekdalbescherming) omdat dit provinciale regels zijn. De provincie liet dit ook wel eens na.</i> - <i>SNG vraagt u om dit gat te dichten en af te spreken dat de, in het Provinciaal Waterprogramma genoemde, beleidsregels door het Waterschap Limburg worden getoetst met controle en handhaving en hierover duidelijke afspraken te maken met de Provincie Limburg.</i> 6. <i>Waterbeheerprogramma 2022-2027, bladzijde 91. 'Bijlage B - Beleidskaders en rollen in het waterbeheer. Beleidskaders: onderstaande wetten, regels en beleidskaders hanteert Waterschap Limburg bij al zijn activiteiten en in eigen beleid.</i> - <i>SNG vraagt u: worden vergunningaanvragen dan ook door het Waterschap aan deze regels getoetst, althans wat betreft de waterparagrafen en vervolgens uitgewerkt in zijn gepubliceerde vergunning?</i> 7. <i>Geldigheid afgegeven watervergunning indien de RvS een gemeentelijke wijziging bestemmingsplan nietig heeft verklaard waarop deze watervergunning betrekking heeft.</i> - <i>SNG vraagt u: is de vergunningaanvrager verplicht een nieuwe watervergunning aan te vragen die geënt is op de nieuwe vergunningaanvraag en is de 'oude' watervergunning niet meer geldig?</i> 8. <i>Onduidelijkheid tussen behandeling van watervergunningaanvragen door derden of door de eigen organisatie.</i> - <i>SNG vraagt u: gelden voor het Waterschap Limburg, bij het uitvoeren van een bouwwerk, kunstwerk of wat dan ook, dezelfde aanvraagregels voor een Watervergunning als voor derden?</i> <i>We hopen dat u aan onze wensen tegemoet kunt komen. Ik dank u voor uw aandacht.</i>	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
1.4.2	Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, merkt op dat mevrouw Peeters vindt dat het redelijk onduidelijk geregeld is in de diverse beleids- en beheerprogramma's over de beekdalen. Beekdalen zijn belangrijk, omdat het moet worden afgestemd met allerlei andere watervraagstukken. Is er te weinig helderheid over het beleid voor beekdalen? Fractie Water NATUURLijk, de heer <u>Freij</u>, maakt complimenten aan de inspreker voor het groot aantal vragen en suggesties. Er wordt voorgesteld om de reactie integraal te behandelen in de commissie of misschien in beide commissies, want het heeft betrekking op beide commissies. De <u>voorzitter</u> zegt dat bij de behandeling van het bestuursprogramma kan worden besproken op welke wijze dit verder moet worden geprocedeerd, maar het gaat om de inhoudelijke bespreking. Deze is niet zozeer aan de orde in deze ronde. Mevrouw Peeters kan nu wel antwoord geven op de vraag van mevrouw Hilders. Mevrouw <u>Peeters</u> legt uit dat het insprekrecht vaak ging over de beekdalontwikkeling en komt uit een gebied waar overstromingen zijn geweest in 2021. Daarna heeft het waterschap duidelijk verteld dat beekdal een belangrijk onderdeel is. Maar het is eigenlijk wat weinig dat kan worden getoetst aan de regelgeving op grond waarvan het waterschap inhoud gaat geven aan de beekdalontwikkeling. In het coalitieakkoord wordt daarover niets teruggevonden. De vragen zijn opgesteld in de hoop dat dit verder wordt meegenomen in het beleid. <i>Inspreker 2: Baldwin Grabert met betrekking tot de gevolgen van het hoogwater van 2021 voor de inwoners van de gemeente Leudal, de toekomstige veiligheid voor de betrokkenen en het nodige perspectief.</i> <i>Geachte voorzitter, geachte bestuursleden,</i> <i>Ik ben Baldwin Grabert, inwoner van gemeente Leudal. De dorpen in Leudal welke aan de Maas of aan de</i>	Voor kennisgeving aangenomen.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>Lateraalkanaal liggen, hebben voor de hoogwaterveiligheid van Midden- en Noord-Limburg een belangrijke taak.</i> <i>Van de dijk aanpassing en het project Wijnaerden in Neer, naar de dijk aanpassing in Buggenum tot het retentiebekken Noord tussen Horn en Haelen.</i> <i>Het hoogwater in 2021 heeft de gevolgen voor bewoners opnieuw zichtbaar gemaakt.</i> <i>In het evaluatieproces wat altijd volgt, lees en hoor ik vaak de opmerking: "De zelfredzaamheid van de betrokkenen inwoners moet verbeterd worden." Wordt hiermee bedoeld dat inwoners zoals in Buggenum met eigen handen en gevaar van eigen leven het dorp droog weten te houden, of dat de inwoners om het retentiebekken Noord één dag voor het hoogwater het bericht krijgen van de gemeente Leudal: "U gaat wateroverlast ondervinden, geen aanvullende maatregelen, u kunt voor zandzakken bellen." Als dat de bedoelde zelfredzaamheid moet worden, lijkt het meer op het erkennen van de eigen tekortkomingen. Dit thema is blijkbaar heel actueel gezien de publicaties in De Limburger.</i> <i>Geachte bestuursleden, hier is werk aan de winkel regie en duidelijkheid.</i> <i>Er zijn veel instanties, teams en werkgroepen bezig met hoogwaterveiligheid in Limburg.</i> <i>Er zijn veel meningen, er wordt veel vergaderd en gepubliceerd, maar de inwoners welke nog met de oude problemen uit 2021 zitten en zich nu ook al zorgen maken over problemen welke zeker komen, hebben er weinig aan.</i> <i>Kijk naar de bewoners om het retentiebekken Noord Horn-Haelen welke dachten achter een veilige nooddijk te wonen, met geheide stalen damwandprofielen en een compleet betonen fundament voor een nooddijk. Dit project heeft heel veel geld gekost, blijft het nutteloos?</i> <i>Het zuidelijke retentiebekken, 290 ha groot, heeft niet gefunctioneerd in 2021 heeft heel veel geld gekost, blijft het nutteloos?</i> <i>Het zuidelijke bekken had meer dan 50% van het hoogwater van 2021 moeten opnemen, dan hadden de bewoners van het Noordelijke retentiebekken droge voeten gehouden. Zijn dat wellicht de gevolgen van een verkeerde of oude normering?</i> <i>Dat is een vraag die u zich moet stellen, geachte bestuursleden,</i>	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	en oplossen. <i>Er is nog een punt welke voor grote irritatie zorgt, zeker bij de bewoners om retentiebekken Noord. Dat is de ongenueanceerde opmerking in de publicatie van bouwplaats IRM m.b.t. de Dam oostzijde Lateraalkanaal in het project Verlagen dam oostzijde. De dijk is ophoping van overbodige grond?</i> <i>In een document van Rijkswaterstaat uit 2017 staat deze functionaliteit van de dijk heel anders beschreven. Het is frustrerend dat men hier schijnbaar moeiteloos geen kennis van wil nemen.</i> <i>A Het moet niet mogelijk zijn dat er met twee maten gemeten wordt in de rechten van de bewoners van retentie Noord en Zuid, dat er een schaderegeling is voor de bewoners van Zuid maar niet voor Noord. Is natuurlijk niet duur als er geen water inkomt.</i> <i>B Dat het realiseren van een nooddijk een dijk te ver is voor de bewoners van Noord. Dat het Waterschap Limburg momenteel geen enkel perspectief biedt aan de bewoner van Noord om de toekomst wat veiliger tegemoet te zien.</i> <i>C Dat iedereen roept retentiebekken Noord is een overloopbekken, het ligt in de uiterwaarden van de Maas, de bewoners zijn zelf verantwoordelijk. Welk beeld ontstaat hier voor de bewoners, waar zijn onze rechten voor nu en voor de toekomst?</i> <i>D Als retentiebekken Zuid niet functioneert, als het integrale riviermanagement de dijk oostzijde van de Lateraalkanaal wil slopen, als hierdoor het bergend vermogen van Roermond drastisch vermindert, als al het hoogwater in retentiebekken Noord moet – vindt u dan als algemeen bestuur dat dit een onveilige situatie wordt?</i> <i>Dan heeft u nu de mogelijkheid om het te veranderen.</i> <i>Dank voor uw aandacht.</i>	
1.4.3	<i>Inspreker 3: Paul Sprangers namens Operatie Klimaat Milieudefensie met betrekking tot agendapunt 4.1: Bestuursprogramma 2023-2027 ‘Balanceren met lef’.</i> <i>Op 11 mei schreef de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur, de Rli, in een briefadvies dat de verplichte doelen, die Nederland in 2027 moet hebben gerealiseerd op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW), nog buiten bereik zijn.</i>	Voor kennisgeving aangenomen.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>De redenen:</i> • <i>de urgentie ontbreekt om de problemen aan te pakken;</i> • <i>de verantwoordelijkheden en taken worden soms onvolledig uitgevoerd, zijn soms niet goed toegedeeld en worden onvoldoende opgepakt;</i> • <i>gemaakte afspraken in bestuursakkoorden zijn niet juridisch bindend en kunnen terzijde geschoven worden.</i> <i>Hoe verhoudt nu het door u gesloten bestuursakkoord '23-'27 zich tot bovenstaande aspecten?</i> <i>In algemene zin heeft het meer weg van een verkiezingsprogramma dan van een bestuursprogramma. Gehanteerde begrippen als 'duurzaamheid' en 'toekomstbestendig' schijnen meer kreten dan dat duidelijk wordt gemaakt wat deze begrippen inhouden én hoe zij als lat kunnen dienen waaraan maatregelen en besluiten gelegd en gemeten kunnen worden.</i> <i>Een heldere concrete visie ontbreekt geheel, evenals een beeld van waar we nu staan, waar we naar op weg zijn en hoe we dit willen bereiken.</i> <i>Tijdpaden ontbreken.</i> <i>Het bestuursprogramma blinkt uit in vrijblijvendheid. Precies dezelfde vrijblijvendheid die het Rli zo sterk bekritiseert. Want alles is even vaag en algemeen geformuleerd.</i> <i>Enige voorbeelden van die vaagheid alleen al in hoofdstuk 3:</i> • <i>we leveren een 'maximale inspanning';</i> • <i>we sturen 'tijdig' en 'waar nodig' bij (wanneer is het nodig?) (wanneer is tijdig?) (hoe?);</i> • <i>we 'moedigen aan' (een bijdrage te leveren aan de KRW-doelen);</i> • <i>we 'tonen lef' (in het verder terugbrengen van het aantal gemeentelijke riooloverstorten);</i> • <i>we 'streven naar' (daar waar mogelijk, naar een adequate bronaanpak);</i> • <i>'er wordt ingezet op' (het voorkomen van ecologische schade). Niets is concreet, niets is afrekenbaar.</i>	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>Milieudefensie acht dit gezien de consequenties van het niet tijdig behalen van de KRW-doelen on-ver-ant-woor-de-lijk.</i> <i>Milieudefensie vraagt van het waterschap een grondige reflectie op bovenstaande en dringt er met klem op aan om aan te geven hoe en op welke termijn men beleidsinvulling gaat geven om deze bottlenecks in het proces van het behalen van de verplichte KRW-doelen op te ruimen.</i> <i>Opvallend is dat hoofdstuk 3, Waterkwaliteit en ecologie, na een korte inleiding opent met:</i> <i>"Of de normen van de waterkwaliteit kunnen worden gehaald, hangt ook af van de inspanningen van andere partijen in binnen- en buitenland".</i> <i>Dit lijkt bij voorbaat een excuus voor het falen en om de doelen niet te halen.</i> <i>Dit is natuurlijk onaanvaardbaar.</i> <i>De heer Mager van de Unie van Waterschappen verklaarde in de Tweede Kamercommissie van lenW Water op 1 juni jl.:</i> <i>"...de eerlijkheid is ook dat grenswater eenderde van het probleem met de waterkwaliteit in Nederland uitmaakt. Tweederde gaat over wat wij hier in Nederland doen. Het is dus geen of-of-vraag, maar een en-en-vraag. En wij hebben misschien nog wel een grotere opgave dan een aantal van de ons omringende landen."</i> <i>De heer Mager stelde ook dat de druk op het watersysteem vaak van buitenaf komt en dat er écht meer aandacht moet gaan naar het voorkomen van vervuiling van ons water, ofwel een goed bronbeleid.</i> <i>Er zijn vele voorbeelden van het ontbreken van bronbeleid.</i> <i>Neem nu WC Eend. Wat lezen we op de verpakking: veroorzaakt ernstige brandwonden en oogletsel. Zeer giftig voor in het water levende organismen met langdurige gevolgen. Kan bijtend zijn voor metalen.</i> <i>Dit, terwijl er inmiddels volop milieuvriendelijke alternatieven voorhanden zijn.</i> <i>Of de voor particulieren nog volop beschikbare huis-, tuin- en</i>	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>keukenbestrijdingsmiddelen als glyfosaat. Ook hiervoor bestaan alternatieven, denk aan de Eco-Stylelijn.</i> <i>Ik rond af.</i> <i>Milieudefensie verzoekt u dan ook met klem, samen met drinkwaterbedrijven, druk uit te oefenen op de beleidsmakers om producten, waarvan het gebruik desastreuze gevolgen heeft voor de waterkwaliteit en waarvoor alternatieven voorhanden zijn, op afzienbare termijn te verbieden.</i> <i>Maar vooral: zorg voor een strenger kwaliteitsbeleid, zodat schandalige uitwassen zoals het afvalputje dat de Ur heet en onder uw verantwoordelijkheid valt, nog deze beleidsperiode gesloten wordt.</i> Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, mevrouw <u>Hanssen</u>, vindt dat een duidelijk betoog is gevoerd, waarachter wordt gestaan. Er wordt gesproken over goed bronbeleid. Hieraan kan een commissievergadering worden gewijd en dat wordt bij deze gevraagd. De <u>voorzitter</u> wijst mevrouw Hanssen erop dat het de bedoeling is om een vraag te stellen, maar niet met een beoordeling of waardering bij voorbaat te komen, want dat moet onderdeel zijn van het gesprek met elkaar rondom het bestuursprogramma. Dan kan aan de orde komen hoe over deze problematiek verder in de commissie en/of het algemeen bestuur wordt gesproken. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, mevrouw <u>Hanssen</u>, zegt dat de heer Sprangers spreekt over het milieubeleid en onderdelen van huishoudelijke producten. Maar de vervuiling is natuurlijk veel groter in de industriële en agrarische sector. In hoeverre is ook gekeken naar vervuiling door andere vervuilers? De heer <u>Sprangers</u> legt uit dat in de rondetafelgesprekken van 1 juni 2023 er misschien wel vijftien insprekers zijn geweest, waarvan de meesten het huidige bronbeleid aan de kaak hebben gesteld. Er is voortdurend benadrukt dat alle sectoren, dus ook de consumenten, een bijdrage moeten leveren, want anders is het behalen van de KRW-doelen, verplicht door de Europese	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
1.4.4	Commissie, niet haalbaar. Dan komt Nederland in de grootste problemen, groter dan met de stikstof. <i>Inspreker 4: Indra Steens namens Extinction Rebellion met betrekking tot agendapunt 4.1: Bestuursprogramma 2023-2027 'Balanceren met lef'.</i> <i>Geacht bestuur van Waterschap Limburg,</i> <i>Ik ben Indra, 24 jaar, wetenschapper en klimaatactivist, en ik spreek hier vandaag namens Extinction Rebellion.</i> <i>Ik sta hier om een kwestie aan te kaarten die ons grote zorgen baart. Het gaat om de vergunning die in december 2020 door het Waterschap Limburg is verleend aan Chemelot, die daarmee t/m 2027 jaarlijks legaal meer dan 14 ton microplastics loost. Bovendien loost Chemelot zo'n zeshonderd verschillende chemische stoffen, waaronder zware metalen en een paar honderd 'opkomende stoffen', stoffen waarvan niet bekend is welke gevolgen ze hebben op de gezondheid van mensen en op natuur en milieu.</i> <i>Het is echt bizar dat dit soort vergunningen nog steeds aan bedrijven wordt verleend. Het is te gek voor woorden dat chemische stoffen die mensen ziek kunnen maken, en die de natuur kunnen beschadigen waardoor biodiversiteit in gebieden verloren zou gaan, gewoon legaal op grote schaal mogen worden geloosd op oppervlaktewater en waar enige kilometers verderop drinkwater uit wordt gehaald. En wat uiteindelijk naar de zee stroomt zal dus niet alleen lokaal, maar ook elders een negatief effect hebben op mariene ecosystemen.</i> <i>Het is echt ongerijmd dat het lozen van deze stoffen gewoon mag, terwijl we niet weten wat de gevolgen zijn, en ze pas worden verboden wanneer achteraf is aangetoond dat ze toch wél negatieve effecten hadden. Dat is natuurlijk de omgekeerde wereld, de schade is dan al berokkend en onomkeerbaar. Mensen zijn inmiddels ziek gemaakt, natuur is beschadigd, biodiversiteit is verloren gegaan.</i> <i>Microplastics, eenmaal in het milieu terechtgekomen, zullen nooit meer volledig verdwijnen, maar zich juist ophopen. Microplastics vervuilen bodem en dieren, waarna ze accumuleren in de voedselketen. En daardoor hebben ze een vertraagd effect. Dus een maatregel als 'we verbieden een stof</i>	Voor kennisgeving aangenomen.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>pas wanneer is aangetoond dat die mensen of dieren schaad't zal altijd te laat zijn. Het is echt bespottelijk dat Chemelot een vergunning krijgt om elk jaar meer dan 14 ton microplastics per jaar te lozen, en er niet eens een harde eis is gesteld dat ze in de toekomst minder van deze troep gaan lozen. Hoe denkt u dit uit te leggen aan de burger? En ondertussen gaat de waterschapsbelasting omhoog</i> <i>Nederland heeft de slechtste kwaliteit oppervlaktewater van Europa, het voldoet vrijwel nergens aan de normen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Verwacht wordt dat, als dit probleem niet adequaat wordt aangepakt, deze situatie kan leiden tot een juridische crisis zoals nu door de stikstofregels reeds het geval is. Er moeten nú maatregelen genomen worden om onze waterkwaliteit te verbeteren. Pak dit probleem nou wél op tijd aan, in plaats van het gebruikelijke uitstellen tot iets een crisis wordt.</i> <i>Voor een aantal stoffen die volgens deze vergunning geloosd mogen worden bestaan al technieken om ze te filteren. Het is dus absoluut mogelijk voor Chemelot om minder chemische stoffen te lozen, het kost alleen wat meer geld.</i> <i>Het is van de gekke dat u geld boven de gezondheid van de burger stelt.</i> <i>Dit soort vergunningen draagt bij aan de teloorgang van de Nederlandse natuur die al van zoveel kanten bedreigd wordt en op instorten staat, en daarmee liggen dit soort vergunningen op ramkoers met een leefbare aarde in de toekomst.</i> <i>Jullie hebben als gekozen bestuurders de verantwoordelijkheid om te zorgen voor een gezonde leefomgeving voor de Limburgers; niet om de belangen te behartigen van een bedrijf dat kosten wil drukken door chemische troep in een rivier te lozen die er later – op kosten van de Limburger – weer uit gefilterd moet worden voor schoon drinkwater. Hoezo 'de vervuiler betaalt'?</i> <i>Ik snap oprecht niet, hoe u dit soort keuzes heeft kunnen maken. Welk belang kan nou belangrijker zijn dan de gezondheid van mensen? Welk belang kan groter zijn dan het doorgeven van een leefbare aarde met gezond water aan uw kinderen en kleinkinderen?</i> <i>Extinction Rebellion heeft een aantal eisen die hier van toepassing zijn: wees eerlijk over de gevolgen van de ecologische crisis; doe wat nodig is om het verlies van biodiversiteit tegen te</i>	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>gaan; en doe dit op een rechtvaardige manier, in dit geval: de vervuiler betaalt.</i> <i>Ik roep u namens Extinction Rebellion dan ook op om direct strengere eisen te stellen aan het lozen van chemische stoffen door Chemelot en een concreet en afdwingbaar plan te maken voor het uitfasen van alle potentieel schadelijke lozingen tegen 2027.</i> Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, mevrouw <u>Kaanan</u>, maakt de complimenten voor de reactie. Er is aangegeven een lijst te hebben met stoffen die eruit kunnen worden gehaald, maar die er niet worden uitgehaald. Kan deze lijst worden gedeeld? Mevrouw <u>Steens</u> zal daar zeker achteraangaan. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, vertelt dat in 2020 een vergunning is afgegeven die loopt tot 2027, maar gelukkig wordt die geëvalueerd in januari 2024, zoals in de vergunning is opgenomen. Is Extinction Rebellion tevreden als het bestuur een beslissing kan nemen waarin de lozing van chemische stoffen stapsgewijs wordt afgebouwd tot een volledige stop totdat de grenzen die door de KRW worden gesteld in 2027 zijn bereikt? Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, de heer <u>Freij</u>, vermeldt dat, als de voorzitter niet had gezegd dat de leden van het algemeen bestuur zich van instemming moeten onthouden, het mogelijk was geweest om te zeggen dat het betoog van de inspreker uit het hart is gegrepen, maar dat mag niet worden gezegd. Daarom wordt maar een vraag gesteld. Is er ook onderzocht of het juridisch haalbaar is om op deze termijn de vergunning volledig af te bouwen? Mevrouw <u>Steens</u> antwoordt akkoord te kunnen met de eerste vraag, mits het afdwingbare afspraken zijn waaraan harde eisen worden gesteld en consequenties, als de eisen niet worden ingevuld. Op zich maakt het voor Extinction Rebellion weinig uit of het juridisch haalbaar is. Er wordt gekeken wat in ieder geval politiek haalbaar is en wat wetenschappelijk gezien nodig is om de aarde leefbaar te houden.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
1.5	Vaststelling geactualiseerd reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur Voorstel: het bijgevoegde geactualiseerde Reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur 2023 vaststellen. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Teeuwen</u>, kan instemmen met de actualisering van het reglement van orde. Het is goed dat er een moderniseringsslag overheen gaat. Een discussiepunt is het feit dat moties en amendementen in de toekomst door één lid van het algemeen bestuur kunnen worden ingediend. Hiermee kan worden geleefd, maar wellicht zal het een stortvloed van moties en amendementen worden als dat niet met meer handtekeningen vergezeld moet gaan. De referentie is de Tweede Kamer waar het instrument van motie erg bot is geworden door de explosie daarvan. Vooralsnog wordt akkoord gegaan met slechts één handtekening onder een motie of amendement, maar de vinger wordt aan de pols gehouden of dat niet leidt tot een ongebreidelde omvang daarvan. De <u>voorzitter</u> bevestigt dat de afspraak is gemaakt om te evalueren. Daarmee is het nieuwe reglement van orde vastgesteld en wordt overgegaan naar de bemensing van de commissies.	Conform voorstel besloten.
5.5	Aanpassing commissieverordening en bemensing adviescommissies Voorstel: - instemmen met het voorstel van de formateurs om de bestaande commissiestructuur te handhaven; - de tekst van de artikelen 5, 6 en 15 van de Verordening voor de commissies van advies aan het dagelijks bestuur wijzigen overeenkomstig bijgevoegd conceptbesluit; - overeenkomstig de voordracht van de diverse fracties overgaan tot benoeming van de leden en de burgercommissieleden van respectievelijk de commissie Waterkeringen & Bestuur en Organisatie en de commissie Watersysteem, Zuiveren & Waterketen; - op basis van de resultaten van het onderzoek geloofs-	Ad 1 Conform voorstel besloten. Ad 2 Conform voorstel besloten. Ad 3 Besloten wordt tot benoeming van de volgende leden en burgercommissieleden van de commissie WBO namens de fractie

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	brieven door de commissie Integriteit een besluit nemen over toelating van de benoemde burgercommissieleden tot de commissies, waarna de toegelaten burgercommissieleden door de voorzitter kunnen worden beëdigd. Fractie <u>LV50</u>, de heer <u>Berger</u>, merkt op dat bij de commissie Begroting en Verantwoording een lid wordt vermeld. Moet ook niet worden genoemd een plaatsvervanger bij afwezigheid van het lid? Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, de heer <u>Freij</u>, vertelt dat tijdens de onderhandelingen over het bestuursprogramma het een en ander is gezegd over de huidige commissiestructuur, die dezelfde commissiestructuur is als in de vorige periode. Het pleidooi wordt kort herhaald en er wordt voorgesteld de zaak te evalueren zodra de integratie van het waterschapsbedrijf op streek is. De kern is dat twee commissies te beperkt worden gevonden om het hele, brede palet aan onderwerpen die worden besproken te behandelen. Er is voorgesteld om op zijn minst drie commissies te vormen. Dat is in meerderheid anders besloten. Maar op het moment dat ook de zaken van het waterschapsbedrijf integraal in het algemeen bestuur worden besproken, is het zinvol om te kijken of een derde commissie moet worden gevormd, waarvan waterzuivering een belangrijk onderdeel vormt. Er wordt graag een evaluatie gezien tegen de tijd dat wordt geïntegreerd met het waterschapsbedrijf. De <u>voorzitter</u> zegt dat dit te zijner tijd in het presidium kan worden besproken. Fractie <u>LV50</u>, de heer <u>Berger</u>, zegt dat wat de heer Freij voorstelt, is besproken. Als WBL en WL samen één organisatie zijn, dan is er een goede toekomst voor een derde commissie. De <u>voorzitter</u> vult aan dat verschillende invalshoeken aan de orde kunnen komen bij de nieuwe commissiestructuur. Voorlopig wordt met deze structuur gestart. Er wordt gevraagd overeenkomstig de voorstellen 1 t/m 3 te besluiten, waarna besluitvorming over de toelating van de burgercommissieleden en hun beëdiging kan plaatsvinden.	Waterbelang Limburg: • Nol Beckers • Bas Hoedemakers • William Steeghs • Jos Teeuwen • Monique Mertschuweit (BCL) namens de fractie BBB+: • Leon Lacroix • Dick van Mierlo • vacature burgercommissielid namens de fractie LV50: • Ad Berger • Ton Embregts (BCL) • Albert Melskens • Guiseppe Noteborn namens de fractie Water NATUURLijk: • Peter Freij • Luuk Haegens (BCL) • Rose-Marie Kaanen namens de fractie Partij voor de Dieren: • Anne Hanssen • Chantal Hermans (BCL) namens de fractie AWP: • Marja Hilders Besloten wordt tot benoeming van de volgende leden en burgercommissieleden van de commissie WZW namens de fractie

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	De vergadering gaat akkoord met de punten 1, 2 en 3 van het voorstel. Op basis van het onderzoek van de geloofsbrieven wordt verder besloten tot toelating van de benoemde burgercommissieleden. De burgercommissieleden die de eed gaan afleggen, worden gevraagd naar voren te komen. Het gaat hierbij om de heer Embregts, mevrouw Hesen-Slots, de heer Münten en de heer Voesten. De <u>voorzitter</u> leest de tekst van de eed voor: <i>Ik zweer dat ik, om tot burgercommissielid te worden benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd.</i> <i>Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.</i> <i>Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgercommissielid naar eer en geweten zal vervullen.</i> De heer Embregts, mevrouw Hesen-Slots, de heer Münten en de heer Voesten leggen de eed af: <i>Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.</i> Naar voren worden gevraagd de kandidaten die met de belofte worden geïnstalleerd. Het gaat hierbij om mevrouw Jacobs, de heer Haegens, mevrouw Hermans, mevrouw Laeven, mevrouw Mertschuweit en de heer Tielen. De <u>voorzitter</u> leest de tekst van de belofte voor: <i>Ik verklaar dat ik, om tot burgercommissielid te worden benoemd, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, aan iemand enige gift of gunst heb gedaan of beloofd.</i> <i>Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk van iemand enig geschenk of</i>	Waterbelang Limburg: • Justin Bax • Fred Bongers • Bert Lanckohr • Huub Quaadvlieg • Jurgen Münten (BCL) namens de fractie BBB+: • Cor Driessen • Jeanne Hesen-Slots (BCL) • Jan van der Staak • Harrie Vermeulen namens de fractie LV50: • Petra Beeren-Adriaans • Linda Jacobs (BCL) • Marcel Richter namens de fractie Water NATUURLijk: • Iris Erkens • Sjef Tielen (BCL) • Frédérique Verheij-Péters namens de fractie Partij voor de Dieren: • Ton Haagen • Nicole Laeven (BCL) namens de fractie AWP: • Mike Voesten (BCL) Ad 4 Conform voorstel besloten. De volgende burgercommissieleden leggen

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.</i> <i>Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als burgercommissielid naar eer en geweten zal vervullen.</i> Mevrouw Jacobs, de heer Haegens, mevrouw Hermans, mevrouw Laeven, mevrouw Mertschuweit en de heer Tielen leggen de verklaring en belofte af: <i>Dat verklaar en beloof ik.</i> De <u>voorzitter</u> feliciteert alle nieuwe burgercommissieleden.	de eed af: • Ton Embregts • Jeanne Heslen-Slots • Jurgen Münten • Mike Voesten De volgende burgercommissieleden leggen de belofte af: • Linda Jacobs • Luuk Haegens • Chantal Hermans, • Nicole Laeven • Monique Mertschuweit • Sjef Tielen
1.6	Conceptverslag openbare vergadering algemeen bestuur 10 mei 2023 (AB-voorstel 2023, nummer 62) Voorstel: vaststellen. Fractie <u>LV50</u>, de heer <u>Melskens</u>, heeft een vraag over actiepunten 102, de zero based budgetting. Als de opmerking wordt gelezen, dan kan worden gedacht dat hiermee het antwoord is gegeven en dat de zero based budgetting klaar is. Dat is echter niet het geval. Wanneer wordt het onderwerp in de commissie geagendeerd, zodat hierover uitgebreid kan worden gepraat? De <u>voorzitter</u> stelt vast dat er geen bezwaren zijn en dat het onderwerp wordt geagendeerd voor een commissievergadering.	Conform voorstel besloten.
1.7	Conceptverslag openbare vergadering algemeen bestuur 14 juni 2023 (AB-voorstel 2023, nummer 63) Voorstel: vaststellen.	Conform voorstel besloten.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
1.8	Lijst van toezeggingen aan het algemeen bestuur Voorstel: instemmen met het afvoeren van actiepunt 105. Overigens de lijst voor kennisgeving aannemen. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, vermeldt dat onder actiepunt 103 wordt gesproken over de klankbordgroep HWBP en de problemen rond de bemensing daarvan. Hoe zit het met de bemensing? Portefeuillehouder de heer <u>Achten</u> legt uit dat bij de fracties de vraag is uitgezet om kandidaten voor te dragen. Zodra de bemensing compleet is, zal een eerste bijeenkomst worden belegd. Waarschijnlijk ergens in september. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Bongers</u>, merkt op sinds de uitnodiging de derde lijst van toezeggingen te hebben. Misschien kan dat worden verbeterd, want nu moet steeds worden nagegaan wat er is gewijzigd. Spreker constateert dat de streefdatum voor afdoening van een tweetal toezeggingen is verstreken. Daarnaast heeft hij een vraag over toezegging 107. Daarin staat dat het algemeen bestuur schriftelijk wordt geïnformeerd over de aan de orde zijnde casus. De afhandelingstermijn is 1 oktober 2023. Waarom moet het drieënhalve maand duren voordat er een reactie komt van het algemeen bestuur? Portefeuillehouder de heer <u>Achten</u> verwacht niet drie maanden nodig te hebben en wordt binnenkort bijgepraat op het dossier. Voordat een antwoord kan worden gegeven, moet eerst bekend zijn waarover het gaat. De verwachting is in de loop van de zomer een reactie te kunnen geven. Als er aanleiding is om dit nader te bespreken, dan kan het onderwerp altijd worden geagendeerd in de commissie WBO.	Conform voorstel besloten.
1.9	Stand van zaken aangenomen moties Voorstel: voor kennisgeving aannemen.	Conform voorstel besloten.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
2	INFORMATIEF	
2.1	Voortgangsrapportages Regionale Energiestrategieën Voorstel: deze mededeling voor kennisgeving aannemen. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, zegt dat in de voortgangsrapportages RES NML en RES ZL niet is vermeld hoe het waterschap of het algemeen bestuur of dagelijks bestuur zijn vertegenwoordigd in deze organisatie, of dat de deskundige en technische medewerkers uit de organisatie de directe vertegenwoordigers zijn van het algemeen bestuur of dagelijks bestuur binnen de RES. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u> antwoordt dat hij zelf het waterschap in de RES Noord- en Midden-Limburg bestuurlijk vertegenwoordigt. Mevrouw Van Wersch vertegenwoordigt het waterschap bestuurlijk in de RES Zuid-Limburg. In de vorige bestuursperiode deed de heer Sleijpen dat. Ambtelijk is er een liaison in de ambtelijke overleggen. Het is wettelijk zo geregeld dat het waterschap daarin moet zitten.	Conform voorstel besloten.
3	HAMERSTUKKEN	
3.1	Toezichtbrief Provincie Limburg beoordeling IBT Archief- en Informatiebeheer 2021/2022 Voorstel: de toezichtbrief beoordeling IBT Archief- en Informatiebeheer voor kennisgeving aannemen. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, merkt op dat in de brief van de provincie staat dat zij voor de toezichtronde 2022/2023 graag uiterlijk 15 juli 2023 de volledige toezichtinformatie ontvangen, inclusief behandeling en besluitvorming in het algemeen en dagelijks bestuur. In voorliggend stuk wordt alleen iets gelezen over de oude brief van de provincie aan het waterschap. In het antwoord staat dat afspraken zijn gemaakt met de provincie en HCL dat een voortgangsverslag wordt aangeleverd met verbeterpunten die in uitvoering zijn. Het voortgangsverslag is nog niet gezien. Heeft Waterschap Limburg uitstel gekregen van de provincie om dit	Conform voorstel besloten.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	soort zaken, zoals een toezichtinformatie, na 15 juli 2023 in te leveren of is het waterschap gewoon te laat? Portefeuillehouder de heer <u>Breugelmans</u> zegt dat een voorstel over HCL in het dagelijks bestuur is behandeld, maar nog niet in het algemeen bestuur. Er worden dus stappen gezet. De vraag van de heer Haagen over de procedure zal schriftelijk worden beantwoord.	
3.2	Voorlopige jaarrekening 2022 BsGW Voorstel: de voorlopige jaarrekening 2022 van Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) voor kennisgeving aannemen.	Conform voorstel besloten.
3.3	Directierapportage 4e kwartaal 2022 Waterschapsbedrijf Limburg Voorstel: de Directierapportage 4e kwartaal 2022 Waterschapsbedrijf Limburg voor kennisgeving aannemen.	Conform voorstel besloten.
4	BESPREEKSTUK VAN DE COALITIE	
4.1	Bestuursprogramma 2023-2027 'Balanceren met lef' Voorstel: bespreken. De <u>voorzitter</u> geeft aan dat er een stuk voorligt van de coalitie. Het is dus geen stuk van het dagelijks bestuur. Het is de bedoeling hierover met elkaar van gedachten te wisselen. Dat is in de vorige vergadering toegezegd. Als hierover, zoals aangekondigd, een motie wordt ingediend dan is dat mogelijk. Een motie past bij het karakter van een vergadering die een punt aan de orde heeft. Er kan niet worden geamendeerd op het bestuursprogramma, omdat het door de coalitie is aangeboden als uitgangspunt van beleid.	Motie 1 inzake de normering wordt met 3 stemmen voor en 25 stemmen tegen, verworpen. Motie 2 inzake het reserveren van 3 miljoen voor no-regretmaatregelen, wordt met 1 stem voor, 1 onthouding en 26 stemmen tegen, verworpen.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, heeft geprobeerd te achterhalen of een amendement moest worden ingediend of een motie. Er werd meegedeeld motie. Er is een motie/amendement ingeleverd. Daarin wordt het woord amendement doorgehaald en blijft motie staan. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, wil allereerst de dank uitgespreken aan de beide formateurs en de ambtelijke ondersteuning voor het vele en accurate werk dat is verzet. Het Bestuursprogramma 2023-2027, met als basis de programma's 2022-2027 van het waterschap en de provincie, maar uiteraard ook met de inbreng van alle partijen van het waterschap die daaraan ten grondslag ligt. Het zijn partijprogramma's waarin verschillen in benadering van de opgave liggen vanuit ieders achtergrond, kennis en inbreng. Partijen denken verschillend over de aanpak van de klimaatadaptatie, de waterveiligheid, de zuiveringstaak, of economie belangrijker is dan ecologie, of een alarmering overal 1:100 moet zijn, of de Kaderrichtlijn Water haalbaar is in 2027. Hierover hebben diverse insprekers hun zorgen geuit. Moet ongelimiteerd worden geïnvesteerd in zuiveringstechnieken? Kortom moet en kan alles worden uitgevoerd wat wordt gevraagd? Dat zijn de verkeerde vragen en deze worden in het bestuursakkoord anders vertaald. De vraag moet zijn hoe worden de belangen van de inwoners het beste behartigd naar een duurzame toekomst toe. Het gaat erom hoe haalbaar en realistisch een normering is die overigens niet zelf wordt vastgesteld. Hoe kunnen ecologie en economie realistisch met elkaar in evenwicht worden gebracht? Hoe worden de assets op orde gebracht, zonder dat het voor de inwoners onbetaalbaar wordt? Hoe wordt de organisatie op orde gebracht? Het programma ademt vooral de door partijen onderkende urgentie dat de basis op orde moet worden gebracht, dat de financiën op orde moeten worden gebracht en dat de kerntaken leidend zijn. Het samengaan van WBL en WL is nodig om het waterschap 2.0 vorm te geven. Bundelen van kennis en kunde, versterken van innovatie, versterken van de bedrijfsvoering, samen als een organisatie staan voor de grote uitdagingen die voorliggen. De waardering wordt uitgesproken naar de collega AB-leden die vanuit het besef van urgentie en verantwoordelijkheid de bereidheid hebben getoond mee te werken aan de totstandkoming van een realistisch en	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	uitvoerbaar bestuursprogramma. Een programma dat op de kruising van de beleidslijnen leefbaarheid, veiligheid, ecologie en economie de balans met lef weet te behouden. Het moet inderdaad nog concreet worden ingevuld. Er wordt met belangstelling uitgezien naar een eerste concrete vertaling van het programma in de vorm van een Kaderbrief Plus als opmaat naar de begroting 2024 en volgende jaren. De afgelopen bestuursperiodes heeft het algemeen bestuur van het waterschap het gesprek op inhoud altijd scherp gevoerd, vanuit het onderlinge besef dat samen voor dezelfde opgave wordt gestaan en is in grote meerderheid en veelal unaniem als algemeen bestuur de bestuursverantwoordelijkheid ingevuld. Ook in de nieuwe bestuursperiode moet scherp op de inhoud en met respect voor elkaar gezamenlijk de verantwoordelijkheid worden ingevuld om te werken aan een duurzame toekomst voor Limburg. Fractie <u>LV50</u>, de heer <u>Berger</u>, is ook verheugd over het bereikte resultaat. Met respect voor de andere coalitiepartners en aandacht voor elkaar, zijn er af en toe een beetje pittige debatten gevoerd, maar juist dan wordt tot een goed resultaat gekomen. Het voorliggend stuk is van de vier partijen. Hierop zijn nog geen besluiten genomen. Door het indienen van een zienswijze kan hierop worden gereageerd. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, vertelt dat ‘Balanceren met lef’ zegt dat een toekomstbestendige aanpak wordt gewenst en dat het uitgangspunt is dat de basis op orde is. Het is een weinig concreet programma, waarmee niet kan worden bedacht wat er de komende vier jaar gaat gebeuren, tenzij dat verder wordt uitgewerkt. Alle leden van het dagelijks bestuur worden uitgenodigd om in het najaar met een meer concrete vertaalslag te komen. Wat is er niet op orde? Voor de normering regionale wateroverlast en de vervangingsinvesteringen is onvoldoende gereserveerd. Er zijn geen no-regretmaatregelen opgenomen, die toch wel dringend noodzakelijk zijn. Over gezondheid en ecologie is een aantal sprekers gehoord, maar ook een rapport van de Rekenkamer Zuid-Nederland over Chemelot laat zien dat er echt iets moet worden gedaan op het gebied van toezicht, vergunningverlening en handhaving. Het is niet SMART.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, zegt wel alle waardering te hebben voor de leden van het algemeen bestuur en deels dagelijks bestuur die het bestuursakkoord hebben opgesteld. Dat zijn partij het bestuursakkoord niet heeft ondertekend, is omdat het in het akkoord geformuleerde beleid ten aanzien van kernopgave, klimaatadaptatie, waterkwaliteit en ecologie veel te vaag en te slap is. Er wordt te vaak gesproken over intenties, streven naar, maar zonder duidelijke standpuntbepaling en een duidelijk tijdpad. Bij klimaatadaptatie wordt bijvoorbeeld gelezen dat in onderhoud en peilbeheer wordt gefocust op het vasthouden van water. Dat is prachtig, maar er ontbreekt een duidelijke stellingname ten aanzien van schade door droogte aan belangrijke natuurgebieden, zoals de Meinweg, de Maasduinen en de Peel. Er wordt voorgesteld om een kritische ondergrens van het grondwaterpeil in deze natuurgebieden en de eromheen liggende bufferzones in te stellen, waarbij als deze ondergrens wordt bereikt, elke vorm van grondwateronttrekking door bedrijven en agrariërs moet worden verboden. Hiermee is het mogelijk de natuur te beschermen. Bij waterkwaliteit en ecologie staat dat de inwoners, ondernemers en agrariërs worden aangemoedigd om een bijdrage te leveren aan de KRW-doelen. Dat is wel erg vrijblijvend, terwijl de afspoeling van pesticiden en meststoffen van landbouwgebieden zorgt voor de grootste vervuiling met stikstof en fosfaat van het oppervlaktewater. Dat komt allemaal niet uit het buitenland. Daarnaast dienen ook de lozingen van grote bedrijven op het oppervlaktewater, zoals van Chemelot via een vergunning aan Sitech, binnen de grenzen van de KRW-afspraken aan banden te worden gelegd. Adequate aanpak bij de bron is hierbij een must, gevolgd door strikte controle en handhaving. Het is niet de taak van het waterschap om de vuiligheid die door anderen wordt geloosd alsnog te gaan oplossen. Die verantwoordelijkheid ligt bij de bron en die bron is Chemelot. Reeds bekende oorzaken van vervuiling, waaronder riooloverstorten, dienen voortvarend te worden aangepakt, samen met de verantwoordelijke gemeenten. Bij het hoofdstuk ecologie ontbreekt ecologisch dijk- en bermbeheer, zoals een aangepast maaibeleid, met als doel het herstel van biodiversiteit. Bovendien zou expliciet kunnen	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	worden vermeld dat de bufferzones van landbouwgebieden langs waterlopen vrij moeten blijven van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen. Gezien de slechte staat van de Limburgse natuur zou voorrang moeten worden gegeven aan waterkwaliteit en natuurbescherming, boven de economische belangen van ondernemers. Het is overigens verheugend dat de suggestie is meegenomen om bij dijkrenovatie en dijkversterking het gebruik van graafpreventieve maatregelen voortaan in de projectvoorstellen mee te nemen. Inmiddels is van deskundigen vernomen dat de kosten van deze preventieve maatregelen slechts een fractie zijn van de kilometerkosten van dijk aanleg. Hopelijk zullen deze maatregelen ter preventie van graafschade in de ter tafel komende projecten terug worden gezien. De fractie Partij voor de Dieren zal zich constructief opstellen tegenover de coalitie in het dagelijks bestuur, maar op de eerdergenoemde onderwerpen zal het standpunt stringenter zijn dan nu is verwoord in het bestuursakkoord. <i>SCHORSING</i> Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, zegt dat het voor een aantal mensen aan de tafel nog een beetje onwennig is. Het ging te snel. Twee andere coalitiepartijen willen graag iets zeggen over het programma. Daarna wordt namens de coalitie gereageerd op de inbreng van de deelnemers aan de vergadering. Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, mevrouw <u>Erkens</u>, geeft aan dat het een fijn proces is geweest om te komen tot het bestuursprogramma. Hiervoor worden de complimenten gegeven aan de formateurs. Het is goed dat het waterbeheerprogramma als uitgangspunt is gebruikt. Veel zaken daarvan zijn niet herhaald in het bestuursprogramma. Er wordt aan de voorkant gesteld dat het wenselijk is naar een diagram te werken van ecologie, economie en balans. Het is een mooie ambitie om dat over vier jaar voor elkaar te krijgen, want dat is nu nog niet het geval. Er is ook geconstateerd dat het programma op veel onderwerpen globaal blijft. Enerzijds leidt dat ertoe dat resultaten lastig te meten zijn, maar het moet positief worden bekeken. Het biedt ook veel ruimte om	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	maatwerkinvulling te geven aan ambities. Vooraf zijn zes punten ingebracht en die hebben een plek gekregen in het programma. Kunnen alle onderwerpen die zijn ingebracht door de insprekers worden behandeld in de commissies? Is het interview dat de heer Wolfhagen in het GroentenNieuws van 20 juni 2023 heeft gegeven op persoonlijke titel of als lid van het dagelijks bestuur, omdat gezien het bestuursprogramma een aantal vreemde zaken worden benoemd. Fractie <u>BBB+</u>, de heer <u>Lacroix</u>, heeft de coalitievorming en het bestuursprogramma een constructief traject gevonden. Op verzoek is gestart met het verkennen van wat iedere partij wenst in het nieuwe bestuursprogramma. Met alle fracties is uitgebreid gesproken. Met een aantal fracties is verdergegaan in de bespreking om tot een goed bestuursakkoord te komen. Er is ingenomenheid over het uiteindelijke resultaat. Belangrijk was een goede verhouding tussen ecologie en economie. Vooral een stukje economie wordt heel erg belangrijk gevonden. Ook haalbaarheid en betaalbaarheid staan hoog in het vaandel, evenals soberheid. Deze punten zijn terug te vinden in het bestuursprogramma. Het bestuursprogramma is op punten globaal. Het bestuursprogramma is een programma voor 2023-2027. In de uitwerking zullen alle onderdelen weer aan bod komen en zullen de details worden uitgewerkt. Dat begint met de kaderbrief en de begroting 2024, waarvan de eerste resultaten vanuit het bestuursprogramma graag tegemoet worden gezien. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, wil reageren op de inbreng van de partijen AWP voor water, klimaat en natuur en de Partij voor de Dieren. Ook wordt een algemene reactie gegeven op de insprekers. Om daarmee te beginnen. Als coalitiepartijen is er goed gehoord welke zorgen er zijn geuit over de taken die het waterschap rechtstreeks raken. De geschetste problematiek is bekend. Ook wordt het waterschap aangesproken op de verantwoordelijkheid. Het waterschap wordt niet anders gekend dan dat de verantwoordelijkheid wordt genomen. Het is altijd een afweging van wat kan en wat moet. Er is een vraag gesteld over de juridische haalbaarheid van het mogelijkserwijs aanvechten van verstrekte vergunningen. Dat is	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	altijd een zoektocht naar de balans tussen beleid, uitvoering en juridische trajecten en ook de balans tussen de achtergronden en inbreng. Iedereen werkt aan de opgave waarvoor wordt gestaan en dat is voor het waterschap en het hele land het doorgeven aan de kinderen en kleinkinderen. Er is goed gehoord wat mevrouw Hilders heeft ingebracht. Het is bekende problematiek, waarover al langer wordt gesproken en waaraan hard wordt gewerkt om het op te lossen. Het is bekend dat hard wordt gewerkt aan de vervangingsinvesteringen, de no-regretmaatregelen, de normering en dergelijke. Ook voor de Partij voor de Dieren geldt dat waterkwaliteit, ecologie en de lozingen een voortdurende bron van zorg zijn voor het waterschap en het heeft alle aandacht. De coalitie is ervan overtuigd dat het programma, dat ruim is geschreven en niet SMART is, wel doelen heeft. Het is moeilijk om de doelen SMART te formuleren. Daarom wordt uitgekeken naar het voorstel waarmee het dagelijks bestuur zal komen en dat is het moment om concreet met elkaar in debat te gaan over welke accenten er liggen, welke keuzes worden gemaakt en dan te komen tot een begroting die het mogelijk maakt om de taken uit te voeren. De <u>voorzitter</u> vermeldt dat mevrouw Erkens heeft gevraagd om alle stukken die door de insprekers zijn ingebracht te agenderen in de commissies. Dat kan ook plaatsvinden in samenhang met de begroting, want dan is aan de orde de wijze van uitvoering voor het begrotingsjaar 2024 van datgene wat wordt gevraagd en wat tot de mogelijkheden behoort binnen de kaders die zijn meegekregen vanuit het bestuursakkoord en het financiële budget waarin dat is vertaald. Dat zou een goede oplossing kunnen zijn. Dit wordt gezegd omdat in de richting van mevrouw Hilders de mogelijkheid wordt gegeven om de motie aan te houden en dan weer in te brengen op het moment dat nadere uitwerking in de commissies van oktober gaat plaatsvinden, met als uitgangspunt dat de begroting in november aanstaande kan worden vastgesteld, met de aangedragen speerpunten. Dat is procedureel. Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, mevrouw <u>Erkens</u>, merkt op dat de begroting pas wordt behandeld in november. Het is wellicht laat om pas tegen die tijd te reageren richting de insprekers.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	De <u>voorzitter</u> legt uit dat geen kleine zaken aan de orde zijn gesteld. Het zijn grote, zwaarwegende vraagstukken. Op 25 oktober 2023 is de commissiebespreking van de begroting. Er wordt geadviseerd om de tijd te nemen en te geven om het verder op te pakken. Aan de insprekers wordt gemeld dat in oktober hierop wordt teruggekomen. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, heeft niet alleen gevraagd om concretisering, maar heeft ook een aantal oplossingen op een rijtje gezet. Een oplossing is om in nieuwe situaties de normen regionale wateroverlast, die dateren uit 2003, te hanteren. Bij uitzondering en met redenen omkleed kan hiervan worden afgeweken. Daarvoor is een motie opgesteld. Hierin staan een aantal overwegingen. De waterschade in 2021 van 1,8 miljard euro kan aanzienlijk worden beperkt door hantering van een norm van 1:100. Het Zwitserse model toepassen betekent dat veel wordt geïnvesteerd in preventie. Als vanaf nu wordt geprobeerd om bij nieuwe projecten en woningen etc. de norm van 1:100 te hanteren en alleen bij zwaarwegende redenen daarvan wordt afgeweken, dan gaat dat zeer de goede kant op. Het zou nog beter zijn als de provincie de norm ook al zou vaststellen. De rest van Nederland heeft al sinds jaar en dag de norm van 1:100. Misschien moet in Limburg op sommige punten maatwerk worden geleverd, maar het kan echt wel een heel stuk beter. Het voordeel als dat bij nieuwe huizen wordt gedaan, is dat dan de kosten kunnen worden betaald vanuit de planexploitatie en dat dit dan niet allemaal zelf hoeft te worden betaald. Het is mogelijk de norm op te nemen in een verordening van het waterschap, waardoor deze voor iedereen verplicht wordt. De motie strekt ertoe het dagelijks bestuur op te roepen om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen de landelijke normen uit het nationaal bestuursakkoord Water 2003 te hanteren, waaronder de 1:100 norm in stedelijke gebieden en stedelijke kernen. Bij uitzondering en met redenen omkleed kan hiervan worden afgeweken. De <u>voorzitter</u> had de procedurele vraag gesteld of de motie wordt ingediend of dat de motie wordt vastgehouden voor de commissies en de vergadering van het algemeen bestuur over	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	de begroting. Dan is het mogelijk een onderbouwd standpunt van het dagelijks bestuur te krijgen, wat nu niet wordt gekregen. Er worden nu alleen de reacties vanuit de coalitiefracties gekregen. Er ligt veel inhoudelijk werk, niet alleen voor de Kaderrichtlijn Water, maar ook de normering wateroverlast en hoe daarmee met gemeenten en de provincie wordt omgegaan. Het lijkt het beste de motie aan te houden, zodat deze kan worden beantwoord door het dagelijks bestuur. Het antwoord wordt gekregen in de commissies en in de vergadering van het algemeen bestuur in november 2023 over de begroting. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, gaat beide moties toch indienen. De tweede motie heeft betrekking op de no-regretmaatregelen die nog steeds niet zijn genomen. In 2021 lagen er al rapporten van Deltares waaruit deze kunnen worden afgeleid. Dat is onder andere de inlaat bij Roermond, de sifon bij Geulle, de hoogte van de inlaatdrempel van het retentiegebied in Horn en ook in Valkenburg moet heel wat gebeuren. Het verzoek is om in eerste aanleg 3 miljoen euro te reserveren voor no-regretmaatregelen, zodat in Limburg wordt gezien dat iets wordt gedaan, in plaats van alleen maar praten en plannen maken, waarvan niets terechtkomt in de komende tijd. Er gebeurt heel weinig. Alles wat gebeurt, zijn dingen die al lang en breed in het vat zaten. De moties worden graag ingediend. Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, de heer <u>Freij</u>, heeft een punt van orde en vindt de wijze waarop de behandeling wordt voorgesteld ongewoon. Normaal gesproken geeft het dagelijks bestuur een reactie op een motie en geven alle fracties, niet alleen de coalitiefracties, een reactie daarop, weer reagerend of antwoordend op het standpunt van het dagelijks bestuur. De moties zijn niet van een zodanig gewicht of complexiteit dat daarop geen reactie kan worden gegeven vanuit het dagelijks bestuur, eventueel na een schorsing. Als alles wordt opgeschoven tot bij een begroting of een volgende commissie- of andere vergadering, dan ontstaat een enorme stapeling van stukken aan het einde van de periode. De <u>voorzitter</u> zegt dat momenteel het bestuursprogramma wordt besproken en dat dit geen stuk is van het dagelijks	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	bestuur, maar een opdracht aan het dagelijks bestuur die wordt vertaald in de begroting. Vandaar de reactie om nadere onderbouwing en motivering te agenderen in de oktober- of novembercyclus. Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, de heer <u>Freij</u>, begrijpt dan de redenering. Maar het voorstel blijft gehandhaafd om toch te proberen in deze vergadering te antwoorden om geen opeenhoping te krijgen aan het einde van het seizoen. De <u>voorzitter</u> merkt op dat dit uitsluitend de twee moties betreft, maar ook vanuit de insprekers zijn punten aan de orde gesteld die over de Kaderrichtlijn Water en Chemelot gaan. Deze worden niet vanuit het dagelijks bestuur beantwoord. Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, de heer <u>Freij</u>, antwoordt dat de punten van de insprekers niet worden beantwoord. Het voorstel was dat in een volgende commissievergadering te doen, maar daarover is afgesproken dat dat bij de behandeling van de begroting gaat plaatsvinden. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, wil een nieuwe schorsing aanvragen gezien de reactie van de heer Freij, maar ook naar mevrouw Hilders toe. Er wordt aangesloten bij de opmerking van de heer Freij dat er een beantwoording moet komen, maar ook wat de normale procedure is. Het doet onrecht aan de inbreng van mevrouw Hilders om het snel af te raffelen, zeker gezien ook weer de agenda die de insprekers hebben ingebracht. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, heeft ook een oplossing op het gebied van grondwater. Er moet worden gestreefd naar het vergunnen van alle grondwateronttrekkingen en de beprijzing daarvan op termijn. Ook recirculeren is belangrijk, want daardoor wordt het verbruik minder en is er minder nodig. Een aantal door de heer Haagen genoemde punten wordt ondersteund. Verder is er veel schade bij inwoners. De Limburger publiceert hierover een grote artikelreeks. Er liggen kennelijk nog vijftig schademeldingen bij het waterschap. Waarvoor is het waterschap aansprakelijk? Is	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	hiervan een overzicht beschikbaar? Kan eventueel vertrouwelijk worden getoond wat voor vijftig zaken er liggen? Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, heeft een punt van orde. De vragen van mevrouw Hilders worden begrepen, maar deze hebben niets met het bestuursprogramma te maken. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, zegt dat de heer Haagen ook heeft gesproken over grondwater. De <u>voorzitter</u> antwoordt dat dit was in de context van het bestuursprogramma. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, wil graag de vragen overnemen die mevrouw Peeters namens stichting Natuurlijk Geuldal heeft gesteld over de beekdalontwikkeling. Het is goed dat daarover duidelijkheid komt. Verder is een grondbank geen kerntaak en dat moet niet worden gedaan. Portefeuillehouder de heer <u>Wolfhagen</u> antwoordt op de vraag van mevrouw Erkens dat het interview op persoonlijke titel was, maar wel in overleg met BBB+ en Ongebouwd. Zo is het artikel tot stand gekomen. SCHORSING De <u>voorzitter</u> stelt de beide door de fractie AWP ingediende moties aan de orde. Motie 1 AWP inzake het Bestuursprogramma Balanceren met Lef <i>Overwegende dat in het 'Bestuursprogramma Balanceren met Lef' o.a. wordt gesteld:</i> • <i>'Water en boden zijn sturend. We kunnen ons watersysteem daar zoveel mogelijk op inrichten, maar moeten deels ook schade accepteren.'</i> • <i>'De provincie gaat over de normering van de regionale wateroverlast. En de gemeenten gaan over de ruimtelijke ordening. Het waterschap gaat over de watergangen en heeft de ambitie om samen met deze partijen de ambitie om</i>	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>in bebouwde gebieden - waar dit zonder disproportionele kosten en ongewenst grote impact op de leefbaarheid mogelijk is - een veiligheidsnorm van 1:100 te realiseren.'</i> • <i>'We werken toe naar een risicogestuurde norm, zoals in het Zwitserse model. Daarbij is het mogelijk ook naar de effecten van maatregelen te kijken. Nieuwe bouwprojecten zijn alleen mogelijk waar deze norm realiseerbaar is.'</i> • <i>'Het werk van het waterschap draagt in alle facetten bij aan de veiligheid, de levenskwaliteit en de leefbaarheid. Waterveiligheid in het primaire en secundaire watersysteem heeft daarbij de hoogste prioriteit. Voldoende, schoon en zuiver water zijn cruciaal voor de gezondheid van mens, dier, plant en bodem.'</i> <i>Overwegende dat:</i> • <i>De wateroverlast in 2021 tot ca. € 2 mrd schade heeft geleid (bron: COT, Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement);</i> • <i>Deze schade aanzienlijk beperkt had kunnen worden als het waterschap op orde zou zijn geweest volgens een norm van 1:100;</i> • <i>Dat het Zwitserse model bekend staat om het in kaart brengen van risico's en potentiële schade; dat het Zwitserse model er ook om bekend staat om het berekende potentiële schadebedrag te investeren in preventieve maatregelen;</i> • <i>Zie https://www.ad.nl/buitenland/accepteren-dat-de-boel-weer-overstroomt-kijk-naar-de-zwitsers-zij-lopen-25-jaar-voor~a7f017af/</i> • <i>Het voor de hand ligt om bij nieuwe gevallen de normen te hanteren die de rest van Nederland hanteert voor stedelijk gebied (waaronder stedelijke kernen), namelijk dat het watersysteem een regenbui van eens in de 100 jaar moet kunnen verwerken. Een norm van 1:25 die het Waterschap Limburg met regelmaat hanteert voor stedelijke kernen, is in de rest van Nederland de norm voor akkerland. Nb. Deze normen zijn vastgesteld in het eerste Nationaal Bestuursakkoord Water uit 2003.</i> • <i>Het niet verboden is dat het waterschap hogere normen stelt dan de provincie. Nog beter zou zijn als zowel het waterschap als de provincie de normen voor stedelijk gebied, waaronder stedelijke kernen verhogen te beginnen met 'nieuwe gevallen'.</i>	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	• De AWP heeft daartoe een appèl gericht aan PS, GS, de CdK en de formateurs, dat al eerder is gedeeld met het AB. • Bij nieuwe gevallen de kosten (voor een groot deel) kunnen worden gedekt uit de planexploitatie, zodat de kosten voor Waterschap Limburg beheersbaar blijven; • De aangepaste norm kan worden opgenomen in de toepasselijke verordening van het waterschap. Afhankelijk van de status van het bestuursakkoord (wordt het ter vaststelling of ter informatie voorgelegd) dient de AWP-fractie een amendement (vaststelling) of een motie in (ter informatie). <i>Motie: ‘roept het DB op om bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen de landelijke normen uit het Nationaal Bestuursakkoord Water 2003 te hanteren, waaronder de 1:100 norm in stedelijk gebied en stedelijke kernen. Bij uitzondering en met redenen omkleed kan hiervan worden afgeweken. En gaat over tot de orde van de dag.’</i> <i>Marja Hilders</i> <i>Fractievoorzitter AWP</i> Motie 2 AWP no-regret (geen spijt)-maatregelen ter voorkoming van nieuwe wateroverlast en schade in Limburg <i>Het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg, in vergadering bijeen op 12 juli 2023;</i> <i>Van mening dat het voorkomen van de omvang van wateroverlast en schade in Limburg prioriteit heeft;</i> <i>Gelezen de Deltaresrapporten (waaronder de deelevaluaties uit 2021) en gehoord de discussies over de no-regretmaatregelen;</i> <i>Gelet op het belang om no-regretmaatregelen niet aan vertraging onderhevig te laten zijn;</i> <i>Verzoekt het Dagelijks Bestuur binnen twee maanden een lijst van no-regretmaatregelen voor te leggen aan het Algemeen Bestuur waarin in ieder geval Valkenburg, Roermond, Bunde/Geulen (Sifon), Horn zijn opgenomen;</i>	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	<i>Verzoekt het Dagelijks Bestuur in eerste aanleg 3 miljoen euro te reserveren voor no-regretmaatregelen.</i> <i>Marja Hilders AWP</i> De <u>voorzitter</u> merkt op dat de beide moties bij iedereen bekend zijn. Motie 1 is de motie over de normering. Motie 2 is de motie over 3 miljoen euro. Dan is dat qua procedure voor iedereen duidelijk. De heer Freij heeft gevraagd om een reactie van het dagelijks bestuur op de twee moties. Het voorstel was om de reactie van het dagelijks bestuur uit te stellen tot de commissievergaderingen in oktober aanstaande en de begrotingsbespreking in november 2023. Maar als het wordt gevraagd, dan wordt geleverd. Mevrouw Van Wersch zal de antwoorden geven. Portefeuillehouder mevrouw <u>Van Wersch</u> vermeldt dat waar het gaat om de eerste motie, het waterschap geen normering vaststelt. Dat doet de provincie. De provincie heeft de normering vastgesteld. In het waterbeheerprogramma is vastgelegd dat wordt gegaan voor het maximaal haalbare. En dat wordt ook gedaan in de projecten. Er is een minimale basisinspanning en daarboven wordt gekeken wat haalbaar is. Daarbij wordt het waterbeheerplan gevolgd, dat door het algemeen bestuur van het waterschap is vastgesteld. Als het mogelijk is tot een hogere normering te komen, dan wordt dat gedaan in voorkomende gevallen. Net zoals mevrouw Hilders schrijft, als met redenen omkleed kan worden verhoogd, dan wordt dat zeker gedaan. De vergadering wordt de motie ontraden, omdat het waterschap hierover niet gaat. Wat betreft motie 2 lijkt het niet noodzakelijk om middelen te reserveren. Binnen het programma Water in Balans wordt al hard gewerkt aan het voorkomen van wateroverlast in de huidige projecten. Na de zomervakantie volgt de voortgangsrapportage van het eerste halfjaar van Water in Balans. Daarin kan worden gelezen dat heel voortvarend aan de slag is gegaan met de aanpak van de wateroverlast in Zuid-Limburg. Er wordt wel degelijk gewerkt aan het voorkomen van wateroverlast. Daarnaast is wellicht bekend dat samen met het Rijk, de provincie, het waterschap en de gemeenten is besloten tot een programmatische aanpak Waterveiligheid en Ruimte	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	Limburg. De punten die in de motie worden genoemd, komen vooral ter tafel bij het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg. Zoals waarschijnlijk bekend, is er in Bunde een bewonersavond geweest vanuit Waterveiligheid en Ruimte Limburg met betrekking tot de sifon. Er loopt een studie vanuit het waterschap naar de stroomgebieden van de Gulp en de Geul. Ook het stroomgebied van de Roer en de Geleenbeek zijn daarbij betrokken. Waterveiligheid en Ruimte Limburg heeft contact gehad met de casus in Valkenburg. Ook in Valkenburg zijn al diverse projecten van Water in Balans bezig. Het zijn allemaal concrete zaken die al lopen en die de motie overbodig maken. Het algemeen bestuur wordt ook deze motie ontraden. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, neemt de gestelde vragen voor kennisgeving aan, want deze zijn niet opportuun om nu te bespreken. Er is geen voorbereiding geweest. Hierover is ook binnen de fracties geen overleg geweest. Op dit moment wordt dat gelaten zoals het is. Er kan ten aanzien van de moties worden meegedeeld dat motie 1 overbodig is. In dit verband wordt aangesloten bij de opmerkingen van het dagelijks bestuur. Wat in de motie wordt gevraagd, staat ook in het bestuursakkoord, dat vraagt om uitvoering en vertaling naar concrete programma's. Ten aanzien van de tweede motie, los van de motivatie die het dagelijks bestuur geeft, is het niet verstandig om vooraf 3 miljoen euro te gaan reserveren, zonder enige onderbouwing, terwijl eigenlijk pas is besloten dat het dagelijks bestuur zeer zorgvuldig zal uitzoeken wat kan, moet en hoe het wordt gedaan. De fractie Waterbelang stemt derhalve niet in met de beide ingediende moties. Fractie <u>BBB+</u>, de heer <u>Lacroix</u>, sluit zich aan bij de heer Beckers. De eerste motie is overbodig. Het wordt zelfs genoemd in het bestuursakkoord. Wat betreft de tweede motie moet inderdaad geen geld worden gereserveerd voor iets wat niet is onderbouwd. Er wordt niet ingestemd met de twee moties. Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, de heer <u>Freij</u>, vertelt dat in het	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	bestuursprogramma letterlijk staat dat de provincie gaat over de normering van de regionale wateroverlast. De gemeenten gaan over de ruimtelijke ordening. Vervolgens staat er dat het waterschap de ambitie heeft om in bebouwde gebieden, samen met de partijen waar dit zonder disproporitionele kosten en ongewenst grote impact op de leefbaarheid mogelijk is, een veiligheidsnorm van 1:100 te realiseren. Dat staat letterlijk in het bestuursprogramma. Vervolgens wordt vermeld dat wordt toegewerkt naar een risicogestuurde norm, zoals in het Zwitsers model. Dit citaat zegt daarmee dat motie 1 overbodig is. Wat betreft motie 2, en dat hebben andere sprekers ook al aangehaald, is het niet aan de orde om 3 miljoen euro te reserveren, zonder dat daar een gedegen onderbouwing onder ligt. Daarnaast is de inventarisatie al gaande, zoals mevrouw Van Wersch al aangaf. Daarmee is ook motie 2 overbodig. Fractie <u>LV50</u>, de heer <u>Berger</u>, sluit zich aan bij de vorige sprekers. De eerste motie is overbodig, want in het bestuursprogramma staat het in andere woorden, maar met gelijke strekking genoemd. De regelgeving van de provincie moet worden nageleefd. Motie 2 kan evenmin worden goedgekeurd, omdat wordt gestaan voor haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar en er wordt gevraagd om niet onderbouwd een bedrag van 3 miljoen euro goed te keuren. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, de heer <u>Haagen</u>, zegt dat het op zich klopt dat in het bestuursprogramma de zin staat die de heer Freij heeft voorgelezen, maar er staat ook de ambitie om in bebouwde gebieden een veiligheidsnorm van 1:100 te realiseren. Een ambitie is net een beetje minder dan mevrouw Hilders wil, want die wil dat het dagelijks bestuur uitspreekt dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen de norm wordt gehanteerd. Dat is een stapje verder, waarbij wordt aangegeven dat bij wijze van uitzondering hiervan met redenen omkleed kan worden afgeweken. Dat is net iets concreter dan een ambitie. Het is mogelijk prachtige ambities te hebben en als er dan niets van terecht komt, kan worden gezegd jammer, er was de ambitie, maar het is niet gelukt. Er wordt wat gevoeld voor de motie van mevrouw Hilders, omdat het net iets concreter is.	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, heeft goede nota genomen van het antwoord van mevrouw Van Wersch. Wat zij noemde zijn lopende zaken. Dat is geen reactie op wat er aan wateroverlast in 2021 is geweest. Zij zegt waar het mogelijk is, wordt het gedaan. Maar het is wenselijk het accent anders te leggen, namelijk het wordt gedaan, tenzij het niet kan. De woorden van de heer Haagen worden als steun ervaren. De <u>voorzitter</u> legt uit dat de moties onderdeel zijn geweest van de beraadslaging. De moties worden niet meer voorgelezen, want deze zijn bekend. Er wordt overgegaan naar besluitvorming over de beide moties. Fractie <u>AWP voor water, klimaat en natuur</u>, mevrouw <u>Hilders</u>, wil over beide moties een hoofdelijke stemming. De <u>voorzitter</u> vermeldt dat de heer Keulers de namen noteert met de uitgebrachte stem. In stemming wordt gebracht motie 1. De uitslag is 3 stemmen voor (de heer Haagen en de dames Hanssen en Hilders) en 25 stemmen tegen (de heren Achten, Bax, Beckers, Berger, Bongers, Breugelmans, Driessen, Freij, Jansen, Lacroix, Lanckohr, Melskens, Van Mierlo, Noteborn, Quaedvlieg, Van der Staak, Steeghs, Teeuwen, Vermeulen en Wolfhagen en de dames Beeren-Adriaans, Erkens, Kaanen, Van Wersch en Verheij-Péters), waarmee motie 1 is verworpen. In stemming wordt gebracht motie 2. De uitslag is 1 stem voor (mevrouw Hilders), 1 onthouding (mevrouw Kaanen) en 26 stemmen tegen (de heren Achten, Bax, Beckers, Berger, Bongers, Breugelmans, Driessen, Freij, Haagen, Jansen, Lacroix, Lanckohr, Melskens, Van Mierlo, Noteborn, Quaedvlieg, Van der Staak, Steeghs, Teeuwen, Vermeulen en Wolfhagen en de dames Beeren-Adriaans, Erkens, Hanssen, Van Wersch en Verheij-Péters). Daarmee is ook deze motie verworpen. De <u>voorzitter</u> zegt dat nog zal worden nagegaan of onthouding van stemming in geval van een hoofdelijke stemming, mogelijk is. Verder zal in het Presidium worden gesproken over het gebruik	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	van hoofdelijke stemming als er sprake is van evidente meerderheden en minderheden. Dan zou immers ook met handopsteking kunnen worden volstaan. Dat is ook een persoonlijke uiting van het standpunt en hoeft niet altijd te worden onderstreept met een feitelijke stemronde. Dat is alleen maar nodig bij onduidelijkheid in welke meerderheden of minderheden wordt gesproken.	
5	BESPREEKSTUKKEN DAGELIJKS BESTUUR De <u>voorzitter</u> vermeldt dat de agendapunten 5.1 en 5.2 samen zullen worden behandeld.	
5.1	Vaststelling Jaarrekening/Jaarverslag 2022 Waterschap Limburg Voorstel: 1. de Jaarrekening 2022 vaststellen; 2. het negatieve saldo ad € 8.432.754 als volgt te dekken: <u>watersysteembeheer</u> – € 133.000 onttrekken aan de ‘bestemmingsreserve riooloverstorten’; – € 377.221 onttrekken aan de ‘bestemmingsreserve subsidie afkoppelen regenwater’; – € 330.989 onttrekken aan de ‘bestemmingsreserve assetmanagement watersysteem’; – € 44.408 onttrekken aan de ‘bestemmingsreserve lectoraat bodem’; – € 44.344 onttrekken aan de ‘bestemmingsreserve stimuleringsregeling maatregelen in de landbouw’; – € 76.468 onttrekken ‘bestemmingsreserve organisatieontwikkeling’; – € 609.942 onttrekken aan de ‘bestemmingsreserve onderhoudscontracten’; – € 8.988 onttrekken aan de ‘bestemmingsreserve Ooijen-Wanssum’; – € 14.604 toevoegen aan de ‘bestemmingsreserve lives’; – € 400.000 toevoegen aan de ‘bestemmingsreserve subsidie afkoppelen regenwater’; – € 3.308.662 toevoegen aan de ‘egalisereserve	Ad 1 Conform voorstel besloten. Ad 2 Conform voorstel besloten. Ad 3 Conform voorstel besloten. Ad 4 Conform voorstel besloten.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	ontwikkeling waterschapslasten watersysteemheffing’. <u>zuiveringsbeheer</u> – € 5.474.532 onttrekken aan de ‘egalisatiereserve ontwikkeling waterschapslasten zuiveringsheffing’ en € 5.056.128 onttrekken aan de ‘algemene reserve watersysteem- en zuiveringsbeheer’; 3. ter voorkoming van een negatieve reserve op de ‘egalisatiereserve ontwikkeling waterschapslasten zuiveringsheffing’ een bedrag van € 5.474.532 <u>tijdelijk</u> overhevelen van de ‘egalisatiereserve ontwikkeling waterschapslasten watersysteemheffing’ naar de ‘egalisatiereserve ontwikkeling waterschapslasten zuiveringsheffing’; 4. het voor 2022 per programma beschikbaar gestelde krediet dat niet is verleend ad € 6.082.274 intrekken.	
5.2	Voorjaarsrapportage 2023 Voorstel: 1. de Voorjaarsrapportage 2023 vaststellen; 2. instemmen met het toevoegen van het voordelig saldo ad € 600.871,- aan de post onvoorzien; 3. de Programmabegroting 2023 en de Meerjarenraming 2024-2027 wijzigen met de in de Voorjaarsrapportage 2023 opgenomen mutaties zoals vermeld onder de verschillende programma’s in hoofdstuk 3; 4. instemmen met het wijzigen van de investeringen conform de mutaties zoals opgenomen in hoofdstuk 4 en bijlage 2. <i>Eerste termijn</i> Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, mevrouw <u>Kaanan</u>, reageert op agendapunt 5.2. Op bladzijde 9 staat bij de stand van zaken met betrekking tot beheer en onderhoud dat het groen is. Er komen nogal eens berichten vanuit de praktijk dat mensen dat anders ervaren. Graag wordt hierop een reactie gekregen. Op pagina 13 wordt gesproken over het wateraanvoersysteem. Mevrouw Steens, de wetenschapper van Extinction Rebellion ,	Ad 1 Conform voorstel besloten. Ad 2 Conform voorstel besloten. Ad 3 Conform voorstel besloten. Ad 4 Conform voorstel besloten.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	heeft de zorgen benoemd over de onzichtbare stoffen in het water. Het aangevoerde water wordt doorgeleid naar de Peel en daar wordt het gebruikt om de droogte te bestrijden. Dat is natuurlijk belangrijk en goed. Kan extra worden gekeken naar stoffen die, zoals mevrouw Steens zei, traceerbaar zijn, maar in vergunningen misschien niet altijd zijn benoemd. Hoe kan meer grip worden gekregen op stoffen die niet bekend zijn, maar die wel heel desastreus kunnen zijn voor de toekomst? Er zijn misschien dingen die nog niet goed kunnen worden gezien, maar die in de toekomst wel veel impact kunnen hebben. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, heeft met belangstelling kennisgenomen van de jaarrekening en de voorjaarsrapportage. Over de voorjaarsrapportage en de jaarrekening zijn schriftelijke vragen gesteld en daarop zijn duidelijke antwoorden gekregen. Dat is uiteraard iets anders dan met de antwoorden gelukkig zijn. De jaarrekening sluit in beginsel voor Waterschap Limburg af met een positief resultaat van 2 miljoen euro. Maar dit wordt zwaar gecorrigeerd door het verlies bij WBL. Het is bekend wat de daaraan ten grondslag liggende oorzaken zijn. Een en ander heeft ertoe geleid dat het weerstandsvermogen onder de ratio van één is gezakt en dat is zeer zorgwekkend. In de jaarrekening staat op pagina 115 dat ondanks dat het waterschap op de kengetallen niet goed scoort, de continuïteit is gewaarborgd door de heffing van de waterschapsbelastingen. Een dergelijke opmerking kan niet in de jaarrekening van het waterschap. Er is altijd aan de lat gestaan voor een sober en doelmatig beleid, haalbaar en betaalbaar en vooral betaalbaar houden van de waterschapsbelastingen. Het is niet wenselijk uit te stralen dat, als er een tekort is, dan meer belasting wordt geheven. Vorig jaar is na een uiterst zorgvuldig proces als algemeen bestuur gekozen voor scenario 4 of 3+, met de overtuiging dat een eenmalige noodzakelijke extra verhoging van de belastingen het waterschap voldoende ruimte zou moeten geven om de kerntaken en grote opgaven de komende jaren te kunnen waarmaken. Het is bitter binnen een halfjaar opnieuw te worden geconfronteerd met een alsmaar groeiende investeringsbegroting en een alsmaar groeiend tekort. Het proces van integratie van het waterschapsbedrijf in het waterschap zal dit jaar een aanzet moeten krijgen en volgend jaar geëffectueerd moeten worden. Bedrijfsprocessen en	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	bedrijfsvoering moeten op elkaar worden afgestemd. Ook de organisatie moet op orde worden gebracht. De integratie zal beslag leggen op de capaciteit van het personeel, in een tijd waarin de bedrijfsvoering alle beschikbare menskracht hard nodig heeft. Niet alleen binnen zuiveringstaken wachten grote opgaven, eveneens op het gebied van waterveiligheid en waterbeschikbaarheid zijn er grote opgaven. Grote opgaven dus voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en vooral het personeel. Tijdens de onderhandelingen over het bestuursakkoord is gebleken dat alle partijen de urgentie en noodzaak van een goede bedrijfsorganisatie onderkennen. Iedereen is doordrongen van de financiële positie van het waterschap. Deze is niet rooskleurig en dwingt zeer terughoudend om te gaan met ambities. Vol inzetten op kerntaken, de basis op orde, strak financieel beleid lijken vanzelfsprekend en zijn zeer noodzakelijk. Er wordt met belangstelling uitgekeken naar een plan van aanpak om de reservepositie en het weerstandsvermogen te verbeteren. Er worden passende maatregelen verwacht om de uitgaven meer in lijn te brengen met de inkomsten en daarbij als uitgangspunt te nemen dat de lastenstijgingen tot het absoluut noodzakelijke worden beperkt. Er zullen duidelijke keuzes moeten worden gemaakt. Aansluitend op de verhelderende themabijeenkomst van 28 juni 2023 over de Kaderbrief Plus wordt ervoor gepleit om het dagelijks bestuur de komende weken de ruimte te geven om te onderzoeken in hoeverre het maximale scenario haalbaar is. Daarbij moet rekening worden gehouden met wat realistisch is in relatie tot de investeringsvragen en benodigde fte's, capaciteit en beschikbaarheid in de markt en wat haalbaar en betaalbaar is. Op basis van dat scenario kan richting de begroting als algemeen bestuur worden gestuurd. Er kan niet worden ontkend dat er wederom een onrustig jaar achter de rug is. Wederom is Waterschap Limburg geconfronteerd met incidentenpolitiek, als gevolg van berichtgeving, de politieke waan van de dag en actuele gebeurtenissen, ook intern. Met het breed gedragen bestuursakkoord wordt een stevig fundament gelegd onder het nieuwe waterschap. De basis op orde, rust in de organisatie en een verantwoord financieel beleid, zeker gezien de grote	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	uitdagingen. Waterbelang neemt hierin haar verantwoordelijkheid. Portefeuillehouder de heer <u>Breugelmans</u> vertelt dat de rapportage goed laat zien wat in 2022 is gedaan en ook in de eerste periode van 2023. De rapportage sluit misschien al aan en zou ook al antwoorden kunnen geven op zaken die in het bestuursprogramma weliswaar niet concreet zijn genoemd, maar hierin concreet landen. Het moet duidelijk zijn dat met elkaar voor uitdagingen wordt gestaan. Deze komen voor een belangrijk deel voort uit besluiten en beleid dat het algemeen bestuur heeft vastgesteld in vorige periodes en misschien ook nog in het afgelopen jaar. Hieraan wordt geprobeerd uitvoering te geven, waarbij nadrukkelijk vanuit het nieuwe bestuursprogramma de focus wordt gelegd op de basis op orde. Daarom wordt vanuit de zero based budgetting gekeken naar moeten en willen en wordt nadrukkelijk naar de toekomst toe gefocust op met name het moeten. Er wordt met elkaar gesproken als er echte wensen zijn bij het willen, hoe daarmee wordt omgegaan. Daar liggen politieke keuzes die het algemeen bestuur moet maken. Het dagelijks bestuur zal komen met de voorstellen die daarvoor worden benodigd. Voor het eerst zal dat niet landen in de Kaderbrief Plus, maar in de begroting natuurlijk. De Kaderbrief Plus is een uitgangspuntennotitie waarop de begroting wordt geënt. Het is verheugend om de ruimte te krijgen om daarmee aan de slag te gaan, zoals de heer Beckers heeft aangegeven. Portefeuillehouder de heer <u>Wolffhagen</u> richt zich tot mevrouw Kaanen die het heeft over het beheer en onderhoud van de dijken. Hierover wordt verschillend gedacht. Er zijn artikel 35-vragen ontvangen van de Partij voor de Dieren. Het is verheugend dat de Partij voor de Dieren deze vragen heeft gesteld, zodat gezamenlijk kan worden besproken wat het beste is voor de lange termijn voor het waterschap. Het gaat over verschillende zaken. Voorop staat de veiligheid in relatie met de ecologie. Iedereen moet weten wat precies wordt gedaan en hoe het wordt gedaan op de lange termijn. Er moet continu worden nagegaan of de medewerkers het allemaal op de juiste manier georganiseerd krijgen. Hierbij horen trainingen. Ook bij de twee grote aannemers horen trainingen. Zij moeten goed	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	worden geïnstrueerd. Het voorstel is om een themabijeenkomst te besteden aan de artikel 35-vragen, zodat iedereen over dezelfde informatie kan beschikken en gezamenlijk kan worden bepaald hoe verder wordt gegaan met het gehele beheer en onderhoud, maar daarbij blijft veiligheid voorop staan. Het gaat over de juiste afwegingen daarin. Hiervoor wordt opengestaan. Wat betreft de samenwerking met Aa en Maas en Rijkswaterstaat, zoals vermeld op pagina 13, kan worden gezegd dat er een intensieve samenwerking is. Het is verheugend minimaal een keer in de veertien dagen contact te hebben met Aa en Maas. Ook de collega's hebben veel contact. Er wordt geprobeerd de problemen samen op te lossen. Er is 3,2 m³ watertoevoer vanuit de kanalen. Dat wordt verhoogd naar 5 m³. Er moet een goede verdeling komen met Brabant. Hierover bestaan goede afspraken. De samenwerking is optimaal en dat wordt graag zo gehouden. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u> zegt dat het water dat via de Noordervaart wordt ingelaten in de Peelkanalen niet schoon is. Het water komt uit de Maas. Onderweg komt daar schoner water bij, want het gaat via allerlei beken die water aanvoeren waarvan de kwaliteit waarschijnlijk beter is dan het water vanuit de Maas. Gemiddeld wordt het schoner en daarna komt het in het Peelgebied. Maar geen water invoeren in het Peelgebied is nog erger dan dit water. Het waterschap Aa en Maas pompt Maaswater bij Sambeek in het kanalenstelsel om verdroging te bestrijden. Daarmee moet het op dit moment worden gedaan. Rijkswaterstaat bemonstert heel veel water bij het begin van de Maas waar het uit België komt. Er worden veel analyses gemaakt van het water. Het waterschap is daar geen beheerder van de waterkwaliteit, maar er wordt wel vertrouwd op de analyses die daar plaatsvinden. Het is bekend dat WML water vanuit de Maas inneemt om daarvan drinkwater te maken. Zij zijn nog veel kritischer over welke stoffen er allemaal in het water zitten. De laatste jaren is een aantal keer de inname van drinkwater stilgelegd. Dat zijn niet altijd overschrijdingen die relevant zijn voor de functie waarvoor het waterschap het water nodig heeft, zoals verdrogingsbestrijding in het Peelgebied, maar wel voor de fabricage van drinkwater. Het meten van onbekende stoffen is lastig, want als niet bekend is wat wordt gezocht, dan is het nooit te vinden. Daarmee lijkt het te worden	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	gebagatelliseerd, maar dat is niet het geval. Watermonsters worden wel degelijk geanalyseerd op andere stoffen dan waarnaar wordt gezocht. Het is niet precies te zeggen welk water met welke stoffen, maar er wordt wel kritisch gekeken of er nog meer in zit dan alleen maar water. Er kan pas een plan worden gemaakt als is geconstateerd dat er bepaalde stoffen in zitten die er beter uitgehaald kunnen worden, maar alles wat er aan medicijnresten in het water zit, zou er beter niet in kunnen zitten. Alles wat er aan gewasbeschermingsmiddelen in de Maas komt of in het kanalsysteem, moet er niet in zitten. Nitraat en stikstof zijn dan nog de makkelijkste om iets aan te doen. Er moet ook worden geconstateerd dat het niet functioneel is om het water dat wordt ingelaten vanuit de Maas via een zuivering in de Peel te brengen, omdat dan stikstof en fosfor kunnen worden verwijderd. Zo werkt het ook niet. Met de agrarische sector wordt bekeken of, als wordt berekend met dit oppervlaktewater en er zit nog een percentage stikstof in, dit kan betekenen dat hiermee rekening kan worden gehouden in het bedrijfsvoeringsplan, omdat bekend is dat er nog een hoeveelheid stikstof in zit, welke ten goede kan komen aan het gewas. Het is een stap verder als op deze manier kan worden gedacht. De <u>voorzitter</u> was in verwarring, omdat er ook een waterkwaliteitsoverleg Brabant-Limburg bestaat, namelijk het Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas. Daarin wordt de Kaderrichtlijn Water intensief besproken. Vanuit de waterleidingsector is er een driejaarlijkse rapportage over zoveel mogelijk stoffen. Het gaat om een paar honderd stoffen die niet zijn genormeerd en waarnaar onderzoek loopt om te kijken via het RIVM en de EU-commissie of dat alsnog leidt tot verboden of bijstellingen op gebruik. Rondom de Peel was het altijd zo dat het water uit de Maas niet in het natuurgebied werd ingelaten, maar alleen voor de buffer rondom de Peel, dus in het landbouwgebied zou worden gebruikt. Dan is er nog steeds de verontreiniging via de lucht, die neerdaalt in de Peel. De subtiliteit moet ook nog worden onderkend dat dat ook een rol speelt bij het totaal. Portefeuillehouder de heer <u>Breugelmans</u> merkt op dat de heer Beckers een zorg heeft geuit over het weerstandsvermogen, de	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	risicoreserve bij WBL en überhaupt de situatie bij WBL. Als sec naar de bedrijfsresultaten wordt gekeken, dan heeft WBL eigenlijk niet zo slecht gepresteerd, maar zijn exogene factoren de oorzaak die aan de oplopende verliezen ten grondslag liggen. Hierbij wordt gedacht aan de energiekosten en de cao-lonen. Ook wordt nog steeds gehoord dat het verkrijgen van grondstoffen voor de zuivering kostenverhogingen kent. Dat is niet vreemd vanuit de inflatie die plaats heeft. Ook de schaarste van de grondstoffen is een probleem. Er zijn veel factoren die, omdat de begroting vroeg wordt gemaakt, vaak later landen. Daardoor worden verliezen gezien en staat WL aan de lat om in feite de verliezen te dragen, omdat in het bestuur is besloten de reserves in WL te houden en niet bij WBL. In de aanloop naar de Kaderbrief Plus is met elkaar afgesproken dat ook het herstelplan deel gaat uitmaken van de kaderbrief en een van de uitgangspunten in aanloop naar de begroting 2024 zal zijn. <i>Tweede termijn</i> Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, mevrouw <u>Kaanen</u>, is blij met de toezegging van de heer Wolfhagen. Kunnen ook de inzichten met betrekking tot de schapenpilot en de pilot kruidenrijke dijken uit Geijsteren worden meegenomen? Met betrekking tot het antwoord op de emissie van schadelijke stoffen in het water moet eigenlijk worden toegewerkt naar Nederland circulair. Die horizon is vrij dichtbij. Als dan wordt gekeken naar de industrie die processen beter moet ontwerpen, dan hebben zij daar tijd voor nodig. Dit betekent dat de industrie op tijd moet worden aangezet om de processen in gang te zetten. Veel producten en productieprocessen kunnen beter ontwikkeld en ontworpen worden. Het is noodzakelijk hierop voldoende druk te blijven zetten, zodat iedereen op tijd de bocht om kan en niemand uit het peloton gaat vallen. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Beckers</u>, zegt dat wat de heer Breugelmans heeft verteld, inderdaad bekend is. Maar het is zorgwekkend dat het weerstandsvermogen zo laag is. Er is kennisgenomen van de mogelijke herstelplannen om het probleem op te lossen. Ook dat legt weer een druk op de beschikbaarheid van de middelen die moeten worden ingezet. Het is een complex spel. Dat wordt goed begrepen. Vandaar dat	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	wordt gepleit om vooral de tijd te nemen voor wat maximaal haalbaar is. Portefeuillehouder de heer <u>Wolffhagen</u> kan mevrouw Kaanen toezeggen en dat is eerder ook al gedaan, dat de pilot schapenbegrazing er zal komen. De laatste hand is aan het stuk gelegd. Er zijn foto's gestuurd van schapenbegrazing in een stedelijk gebied. Daar gaat het perfect en er zijn plaatsen waar het niet perfect gaat. De pilot wordt rustig afgewacht en dan worden de resultaten gedeeld. De <u>voorzitter</u> stelt vast dat agendapunt 5.1 en 5.2 zijn vastgesteld.	
5.3	Voorlopige jaarrekening 2022 Waterschapsbedrijf Limburg Voorstel: de Voorlopige jaarrekening 2022 van Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) voor kennisgeving aannemen. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Quaadvlieg</u>, deelt mee akkoord te gaan met het voorstel om de voorliggende jaarrekening voor kennisgeving aan te nemen.	Conform voorstel besloten.
5.4	Zienswijze Ontwerpmeerjarenraming 2024-2033 en Ontwerpbegroting 2024 Waterschapsbedrijf Limburg Voorstel: - gebruikmaken van de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze op de Ontwerpmeerjarenraming 2024-2033 en Ontwerpbegroting 2024 van Waterschapsbedrijf Limburg; - deze zienswijze overeenkomstig de bijgevoegde conceptbrief aan WBL formuleren. Fractie <u>Waterbelang</u>, de heer <u>Quaadvlieg</u>, wil in algemene zin stil staan bij agendapunt 5.4. Allereerst wordt nogmaals gesteld blij te zijn met het eerder genomen besluit om over te gaan tot samenvoeging van WBL en WL. Dit is de enige optie om te komen tot een noodzakelijke en	Ad 1 Conform voorstel besloten. Ad 2 Conform voorstel besloten.

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	verregaande samenwerking, die de nodige synergievoordelen zal opleveren. Dat is de stellige overtuiging. Voor het onderdeel WBL zijn er de komende tijd nog vele nieuwe financieel negatieve obstakels die moeten worden afgehandeld. Deze zijn veelal exogeen, moeilijk of zelfs helemaal niet beïnvloedbaar en er hangt uiteindelijk een behoorlijk prijskaartje aan. Tijdens de themabijeenkomst van het algemeen bestuur op 5 juli 2023 zijn de informatie-uitwisseling met betrekking tot de Kadernota 2024 en de Ontwerpbegroting 2024 en Meerjarenraming 2024-2033, alsmede diverse financiële scenario's, zogenaamde bandbreedtes, de revue gepasseerd. Deze worden op korte termijn ter besluitvorming voorgedragen en welke uiteraard ook op de voorliggende vergaderstukken van toepassing zijn. Onder verwijzing naar het gestelde in het meerjareninvesteringsplan, het MIP, is er de confrontatie met noodzakelijke, vaak wettelijk niet uit te stellen verplichtingen die met de financiële consequenties ook nog eens te maken hebben met hoogstwaarschijnlijke vertragingen in de uitvoering vanwege tekort aan materialen en menskracht. Niet alles zal volgens de reguliere planning verlopen. De ambities zijn goed, maar zijn deze realistisch? Of moeten deze worden getemporiseerd? Of nog wel worden gedaan? Kortom, er moet binnen afzienbare tijd nog het nodige worden onderzocht en uitgewerkt. Uiteraard wordt akkoord gegaan met de zienswijze om voor 15 augustus aanstaande meer duidelijkheid te verschaffen over de financiële gevolgen van het voorziene investeringskader 2024 en 2023. In het kader wordt daarenboven gevraagd om te komen tot een inzichtelijke, procedurele aanpak op het totaal van de voorgenomen investeringen, waarbij jaarplanning, controle op de voortgang en eventuele bijstelling van de investering uiterst noodzakelijk zijn om te komen tot een verantwoorde lastendruk per begrotingsjaar. Dit mag als een verzoek om een toezegging worden opgevat. Fractie <u>LV50</u>, mevrouw <u>Beeren-Adriaans</u>, is het eens met de strekking van de zienswijze. Het is jammer dat het vorige algemeen bestuur en dagelijks bestuur van WBL dit heeft doorgeschoven naar het huidige bestuur. Er wordt verwachtingsvol uitgekeken naar het nieuwe plan. Portefeuillehouder de heer <u>Breugelmans</u> legt met betrekking tot	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	de planning- en controlcyclus van WBL uit, dat WBL een gemeenschappelijke regeling is die ver voordat in het jaar wordt gezeten, alle stukken moet voorbereiden. En dat, ook nog met een wisseling van het bestuur, maakte het noodzakelijk dat het oude bestuur nog voor een bepaalde datum een besluit nam over de conceptinsteek en dat heeft voorgelegd aan het algemeen bestuur en ook in de jaarrapportage. In dat opzicht voldoet het vorige bestuur aan alle verplichtingen en ligt er een verantwoordelijkheid bij het huidige bestuur om dat adequaat op te pakken. Dat wordt op deze manier gedaan. Er wordt geen toezegging gedaan zoals door de heer Quaedvlieg gevraagd. Er kan worden gemeld zeer voortvarend en zorgvuldig bezig te zijn met een proces om na 15 augustus a.s. te kijken hoe het investeringsplafond van WBL kan worden aangepast en op een zodanige wijze in te richten, dat het eigenlijk past bij de in het betoog van de heer Quaedvlieg genoemde uitgangspunten. Het moet uitgaan van realiteitszin, het moet uitvoerbaar en te plannen zijn. Er is een weg te gaan. Het dagelijks bestuur is verheugd te kunnen melden dat hierover goede afspraken worden gemaakt. Binnenkort is er een afspraak om daarin een verdieping te gaan maken, om het op een juiste en verantwoorde manier aan te pakken. Er wordt een beetje een winstwaarschuwing gedaan. De uitdagingen waar bij de zuivering voor wordt gestaan, zijn van een zodanige orde, dat van noodzaak wordt gesproken in de meerjarenplanning, dat bij het algemeen bestuur van WBL en het algemeen bestuur van WL er de durf moet zijn om keuzes te maken. Het lef dat in het bestuursprogramma staat, is hier heel nadrukkelijk van toepassing. Het dagelijks bestuur zal de verantwoordelijkheid nemen om gezamenlijk te zoeken naar een weg die in balans is met dat wat mogelijk is. Dat is de uitdaging die er ligt. In de Kaderbrief Plus zal hierover meer worden verteld. De <u>voorzitter</u> concludeert dat de zienswijze is vastgesteld.	
5.5	<i>Dit agendapunt is behandeld na agendapunt 1.5.</i>	
5.6	Bemensing commissie Begroting en Verantwoording Voorstel: overgaan tot benoeming van één lid per fractie in de	Besloten wordt tot benoeming van de volgende AB-leden als lid van de commissie

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	commissie Begroting en Verantwoording. De <u>voorzitter</u> stelt vast dat akkoord wordt gegeven op de lijst met namen. Daarmee is de commissie gevuld en vastgesteld en kan deze formeel van start gaan.	Begroting en Verantwoording: • Nol Beckers (Waterbelang Limburg) • Dick van Mierlo (BBB+) • Guiseppe Noteborn (LV50) • Peter Freij (Water NATUURLijk) • Ton Haagen (Partij voor de Dieren) • Marja Hilders (AWP)
5.7	Benoemingsprocedure dijkgraaf Voorstel: 1. instemmen met de in dit voorstel geschetste procedure die moet leiden tot benoeming van een dijkgraaf voor Waterschap Limburg; 2. de profielschets voor de dijkgraaf vaststellen; 3. de bijgevoegde Verordening vertrouwenscommissie benoeming dijkgraaf 2023 vaststellen; 4. overeenkomstig het bepaalde in artikel 3 van de bijgevoegde verordening overgaan tot benoeming van zes leden uit het algemeen bestuur tot lid van de vertrouwenscommissie. Fractie <u>Water NATUURLijk</u>, de heer <u>Freij</u>, merkt op dat over het vast te stellen profiel met een bureau is gedelibereerd. Er wordt voorgesteld om het niet als een in beton gegoten tekst te beschouwen, aangezien het bureau daarover ook nog een opvatting heeft. Verder is er het tijdpad. Er is aangekondigd dat de waarnemend dijkgraaf op 1 december aanstaande wenst te vertrekken. De proceduredtijd die rest om tot een voordracht te komen voor een nieuwe dijkgraaf is buitengewoon kort. Ook daarover is gezegd dat de kwaliteit van de procedure voorrang moet hebben op het vermelde tijdpad. Als de waarnemend dijkgraaf niet kan worden gedwongen om langer te blijven, dan moet een tijd met een	Ad 1 Conform voorstel besloten. Ad 2 Conform voorstel besloten. Ad 3 Conform voorstel besloten. Ad 4 Besloten wordt de navolgende zes leden uit het algemeen bestuur te benoemen tot lid van de vertrouwenscommissie benoeming dijkgraaf: • Nol Beckers (Waterbelang Limburg) • Ad Berger (LV50) • Peter Freij (Water NATUURLijk) • Anne Hanssen (Partij

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	locodijkgraaf aan de slag worden gegaan, mocht de kwaliteit van de procedure daarom vragen. De opmerkingen worden neergelegd om ook reacties van collega's te horen. Fractie <u>AWP</u> voor water, klimaat en natuur, mevrouw <u>Hilders</u>, vermeldt dat in het stuk staat dat het dagelijks bestuur heeft besloten om mevrouw Van Wersch te benoemen als lid van de vertrouwenscommissie. Is dat besluit al genomen? Waar is het besluit? Bij een voorgaande vertrouwenscommissie waren mensen officieel niet benoemd. Het geeft aan dat mensen zijn benoemd, dus moet mevrouw Van Wersch netjes worden benoemd in een besluit van het dagelijks bestuur. De <u>voorzitter</u> vertelt dat op 5 juli 2023 een heidag heeft plaatsgevonden waar de procedure is besproken. Er is aanwijzing gegeven aan het lid van het dagelijks bestuur dat toetreedt tot de vertrouwenscommissie. De naam is geen geheim, dat is mevrouw Van Wersch en die is daarmee bekend gemaakt aan de vertrouwenscommissie. Het enige punt was dat de vertrouwenscommissie nog moest opstarten. Secretaris-directeur de heer <u>Keulers</u> begint met het eerste punt van de heer Freij over de profielschets. De bureaus waarmee is gesproken, hebben beide aangegeven dat het fijn is dat er al een profielschets is, maar de verwachting is dat her en der wat aanpassingen moeten worden gedaan om er ook een wervingsprofiel van te maken. Daarmee komt er in principe geen nieuwe profielschets, maar wel een vertaling naar een wervingsprofiel, waarmee zij denken, in afstemming met de vertrouwenscommissie, dat dat de juiste uitvraag is om de juiste kandidaten te krijgen. De <u>voorzitter</u> legt over het tweede deel van de opmerkingen van de heer Freij uit, dat toen hij werd gebeld door de gouverneur en vroeg hoelang het zou duren, werd geantwoord 1 december 2023. Het lijkt correct dat, als de vrees bestaat dat een vertraging zal optreden, eerst wordt teruggekoppeld en dan wordt besproken wat de mogelijkheden zijn. Daarmee zijn vastgesteld de procedure, de profielschets en de	voor de Dieren) • Marja Hilders (AWP) • Leon Lacroix (BBB+)

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
6 6.1	instemming met benoeming van de zes in het voorliggende voorstel genoemde leden tot lid van de vertrouwenscommissie. OVERIG Rondvraag en sluiting Fractie <u>Water NATUURLIJK</u>, mevrouw <u>Erkens</u>, merkt op dat in het vorige algemeen bestuur vragen zijn gesteld over duurzaam inkopen. Deze vragen zijn beantwoord, waarvoor dank. In de basis staan er goede dingen in. Hieraan wordt vooral in het inkoopproces veel aandacht besteed. Er ontbreekt echter wat het concreet betekent. Zijn hieraan al cijfers te koppelen? Of zijn er al resultaten behaald? Worden concrete eisen gesteld aan bepaalde criteria? Het is niet echt meetbaar. Fractie <u>Partij voor de Dieren</u>, mevrouw <u>Hanssen</u>, heeft een aanvulling op de vraag van mevrouw Erkens. Het was al opgevallen dat duurzame inkoop moeilijk te lezen was en vrij vaag. Er wordt voorgesteld om in ieder geval alles wat de leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur gebruiken en uitdelen, biologisch en plasticvrij te laten zijn. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan de bossen bloemen die mogelijk biologisch kunnen worden ingekocht, zonder plastic. Of aan het aangeboden eten. Portefeuillehouder de heer <u>Jansen</u> antwoordt dat, als het over duurzaam inkopen gaat, er de nota Samen Duurzaam is, waarin een aantal uitgangspunten wordt genoemd. De gestuurde antwoorden zijn nog niet gekwantificeerd. Er kan worden overlegd wat wenselijk is om in beeld te brengen, want dit kost natuurlijk tijd. Er worden stappen gezet om het te verfijnen. Waar bijvoorbeeld eerst bij het duurzaamheidsbeleid werd gesproken over de duurzame doelstellingen, gaat het nu over de 5R-systematiek. Hierbij zijn de vragen of het moet worden gedaan en hoe moet het worden gedaan. Het is mogelijk om in een themabijeenkomst van het algemeen bestuur hier dieper op in te gaan. Wat betreft de suggestie van mevrouw Hanssen kan worden afgesproken dat wordt gekeken hoe dat wordt ingevuld en zal	

nr.	onderwerp / beknopte weergave besprokene / overwegingen	besluit
	bij de organisatie de vraag worden neergelegd om na te gaan wat de mogelijkheden zijn. Niets meer aan de orde zijnde, sluit de <u>voorzitter</u> onder dankzegging voor de geleverde inbreng om 18.38 uur de vergadering.	

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van Waterschap Limburg van 27 september 2023.

De secretaris-directeur,

De waarnemend dijkgraaf,

ir. E.J.M. Keulers MMO

drs. L.H.J. Verheijen